

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL L. M. 2017-10-17 SKUNDO**

2017 m. gruodžio 21 d. Nr. S-263 (7-229/2017)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:
komisijos pirmininkės
komisijos narių

sekretoriaujant
dalyvaujant mokesčių mokėtojai
mokesčių administratoriaus atstovei

Editos Galiauskaitės
Martyno Endrijaičio
Rasos Stravinskaitės
Andriaus Veniaus
Linos Vosylienės – pranešėja
Ramutei Matkevičienei
L. M.
M. M.

2017 m. lapkričio 21 d. posėdyje išnagrinėjusi L. M. (toliau – Pareiškėja) 2017-10-17 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2017-09-22 sprendimo Nr. 68-145, n u s t a t ė:

Inspekcija 2017-09-22 sprendimu Nr. 68-145 patvirtino Kauno apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – Kauno AVMI) 2017-06-30 sprendimą Nr. (7.46-4.7.2) FR0682-258, kuriuo iš dalies patvirtintas 2017-05-08 patikrinimo aktas Nr. (7.46) FR0680-195, surašytas atlikus Pareiškėjos gyventojų pajamų mokesčio (toliau – GPM) apskaičiavimo, deklaravimo bei sumokėjimo teisingumo patikrinimą už laikotarpį nuo 2011-01-01 iki 2014-12-31. Kauno AVMI nurodytuojų sprendimu nurodė Pareiškėjai sumokėti į valstybės biudžetą 16 022,06 Eur GPM, 4 359,84 Eur GPM delspinigius, 4 807 Eur GPM baudą.

Dėl mokesčių apskaičiavimo įstatymų nustatyta tvarka

Sprendime nurodoma, jog patikrinimo metu nustatyta, kad Pareiškėjos sutuoktinis S. M. (toliau – ir sutuoktinis), vadovaudamasis Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (toliau – GPMĮ) 25 ir 27 straipsnio nuostatomis, nepateikė metinių pajamų mokesčio deklaracijų (forma GPM308) už 2012–2014 m. ir nedeklaravo iš fizinių asmenų gautų iš viso 32 052 Lt nekilnojamojo turto nuomos pajamų, iš kurių už 2012 m. – 12 552 Lt, 2013 m. – 12 300 Lt, 2014 m. – 7 200 Lt. Be to, Kauno AVMI, įvertinus Pareiškėjos sutuoktinio 2012 m. gautas su darbo santykiais susijusias pajamas, dividendus, nuo jų išskaičiuotą GPM, nekilnojamojo turto nuomos pajamas ir kt., Pareiškėjos sutuoktiniui už 2012 m. apskaičiavo mokėtiną 1 808 Lt GPM sumą.

Dėl pajamų ir išlaidų pagal mokesčių administratoriaus vertinimą

Nurodoma, jog patikrinimo metu nustatyta, kad Pareiškėjos ir jos sutuoktinio išlaidos viršijo pajamas: 2011 m. – 13 646 Lt, 2013 m. – 385 514 Lt (1 pažeidimas) ir 2014 m. – 346 442 Lt (3

pažeidimas). Vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 70 str. 1 dalimi bei Mokesčio apskaičiavimo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą taisyklių, patvirtintų Inspekcijos viršininko 2004-05-24 įsakymu Nr. VA-103 „Dėl Mokesčio apskaičiavimo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės) 4.1 ir 6.3.3 papunkčių nuostatomis, patikrinimo metu pripažinta, kad Pareiškėja ir jos sutuoktinis 2013 ir 2014 m. gavo kitas pajamas, kurios, vadovaujantis GPMĮ 22 str. 3 dalimi, priskiriamos B klasės pajamoms.

Pažymima, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 3.87 str. 1 dalimi, 3.88 str. 1 ir 2 dalimis, 3.109 ir 4.73 straipsniais, analizuojant Pareiškėjos gautas pajamas ir patirtas išlaidas, turėtus piniginių lėšų likučius, mokestinio patikrinimo metu buvo vertinamos ir sutuoktinio gautos pajamos bei patirtos išlaidos.

Nurodoma, jog patikrinimo metu įvertinus Pareiškėjos 2013 m. gautas su darbo santykiais susijusias pajamas 2 500 Lt, nuo jų išskaičiuotą 26 665 Lt GPM, 231,40 Lt ligos išmokas, nuo jų išskaičiuotą 34,71 Lt GPM ir vadovaujantis MAĮ 70 straipsnio nuostatomis nustatytas kitas su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais nesusijusias ir ne individualios veiklos pajamas – 192 757 Lt (1 pažeidimas), įvertinus taikytiną metinį papildomą neapmokestinamąjį pajamų dydį (toliau – MPNPD) – 600 Lt, už 2013 m. apskaičiuota mokėtina 29 183 Lt GPM suma (2 pažeidimas). Įvertinus Pareiškėjos 2014 m. gautas su darbo santykiais susijusias pajamas 2 556 Lt, 1 228,20 Lt ligos išmokas, nuo jų išskaičiuotą 184,23 Lt GPM ir vadovaujantis MAĮ 70 straipsnio nuostatomis nustatytas kitas su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais nesusijusias ir ne individualios veiklos pajamas – 173 221 Lt (3 pažeidimas), įvertinus taikytiną MPNPD – 1 200 Lt, už 2014 m. Pareiškėjai apskaičiuota mokėtina 26 183 Lt GPM suma (4 pažeidimas).

Pareiškėja 2017-06-09 Kauno AVMI pateikė rašytines pastabas dėl patikrinimo akto, kurias išnagrinėjusi Kauno AVMI 2017-06-30 sprendimu dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. (7.46-4.7.2) FR0682-258 (toliau – sprendimas) patikrinimo aktą patvirtino iš dalies, t. y. vietoje patikrinimo akte apskaičiuotos 16 035,10 Eur GPM sumos nurodė Pareiškėjai į valstybės biudžetą sumokėti papildomai apskaičiuotą 16 022,06 Eur GPM sumą, 4 359,84 Eur GPM delspinigius bei skyrė 4 807 Eur GPM baudą.

Inspekcija sprendime teigia, kad ginčas tarp Pareiškėjos ir Kauno AVMI vyksta dėl Pareiškėjai papildomai apskaičiuoto GPM už laikotarpį nuo 2011-01-01 iki 2014-12-31, nustatčius, kad Pareiškėjos ir jos sutuoktinio patirtos išlaidos viršijo pajamas ir konstatuojant, kad Pareiškėja turėjo kitų įstatymo nustatyta tvarka neapmokestintų pajamų. Nurodo, jog Kauno AVMI patikrinimo metu mokesčius apskaičiavo vadovaudamasi MAĮ 70 straipsniu bei šio straipsnio įgyvendinimo tvarką nustatančiomis Taisyklėmis.

Inspekcija sprendime cituoja MAĮ 70 str. 1 dalies nuostatas, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) išaiškinimus dėl šių nuostatų taikymo (LVAT 2010-11-29 nutartis adm. byloje Nr. A-438-1542/2010, 2011-01-26 nutartis adm. byloje Nr. A-575-146/2011, 2012-11-12 išplėstinės teisėjų kolegijos nutartis adm. byloje Nr. A-442-1984/2012, 2013-04-15 sprendimas adm. byloje Nr. A-602-27/2013, 2013-07-04 nutartis adm. byloje Nr. A-442-1032/2013, 2016-02-10 nutartis adm. byloje Nr. A-300-492/2016). Analizuojant mokestinio ginčo medžiagą, pasak Inspekcijos, yra akivaizdu, kad Pareiškėja netinkamai vykdė savo pareigas, susijusias su mokesčių apskaičiavimu, deklaravimu ir sumokėjimu, nes disponavo lėšomis, kurių šaltinių patikrinimo metu negalėjo pagrįsti ir atitinkamai įrodyti, jog dėl šių lėšų gavimo kylančios mokestinės prievolės yra padengtos arba lėšos nėra laikytinos apmokestinamosiomis. Atsižvelgdama į tai, kas nustatyta, Inspekcija sprendime konstatuoja, kad mokesčių administratorius Pareiškėjai GPM už laikotarpį nuo 2011-01-01 iki 2014-12-31 pagrįstai apskaičiavo pagal atliktą įvertinimą, pritaikiusi išlaidų metodą.

Sprendime cituojamas Taisyklių 6.2 papunktis ir nurodoma, jog iš bylos medžiagos matyti, kad Kauno AVMI, pagal įvertinimą apskaičiuodama Pareiškėjai GPM už laikotarpį nuo 2011-01-01 iki 2014-12-31, naudojosi Taisyklių 29 punkte nustatytais informacijos šaltiniais: VĮ Registrų centro, VĮ „Regitra“, AB SEB banko, „Swedbank“, AB pateikta informacija, Lietuvos statistikos departamento (toliau – Statistikos departamentas) skelbiama, mokesčių administratoriaus disponuojama bei kita patikrinimo metu surinkta informacija.

Gyventojų registro duomenimis, Pareiškėja 1984-11-03 įregistravo santuoką su S. M. (gim. (duomenys neskelbtini). Pareiškėja turi tris vaikus: E. A. , gim. (duomenys neskelbtini), A. M. , gim. (duomenys neskelbtini), ir Nojus Mozeris, gim. (duomenys neskelbtini).

Dėl piniginių lėšų likučio ne banke tikrinamojo laikotarpio pradžioje

Sprendime nurodoma, jog patikrinimo metu pagal Elektroninio deklaravimo duomenis nustatyta, kad Pareiškėja ir jos sutuoktinis vienkartinės gyventojų (šeimos) 2003-12-31 turėto turto deklaracijos (forma FR0593) neteikė, t. y. nedeklaravo, kad 2003-12-31 turėjo didesnę negu 50 000 Lt piniginių lėšų likutį. Pareiškėjos sutuoktinis kontrolės procedūrų metu pateikė gyventojų (šeimos) turto ir pajamų deklaraciją už 2002 m., kurioje nurodė, kad ne banko įstaigose faktiškai turimų piniginių lėšų suma ataskaitinių metų pradžioje (2002-01-01) sudarė 198 000 Lt, pabaigoje (2002-12-31) – 156 000 Lt. Taip pat šioje deklaracijoje Pareiškėja ir jos sutuoktinis nurodė 2002 m. pabaigoje turėję: vertybinių popierių – Lietuvos taupomojo banko akcijų – obligacijų už 114 500 Lt, privalomo registruoti turto už 342 000 Lt, Pareiškėjos vardu – registruoto turto už 32 079 Lt.

Kauno AVMI pagal turimus duomenis nustačiusi, kad Pareiškėjos sutuoktinis iki 2002 m. teiktos gyventojų (šeimos) turto ir pajamų deklaracijos jau vykdė sandorius su nekilnojamoju turtu, naudojo bankų kreditų paslaugomis, sutuoktinio kasmet didėjančios pajamos ženkliai viršijo šalies vidutines (t. y. 1998 m. siekė 5 639 Lt, 1999 m. – 13 750 Lt, 2000 m. – 11 306 Lt, 2001 m. – 14 962,45 Lt, 2002 m. – 16 049 Lt, 2003 m. – 37 306 Lt), bei įvertinusi Pareiškėjos ir jos sutuoktinio 2002 m. gyventojų (šeimos) turto ir pajamų deklaracijos duomenis, patikrinimo metu konstatavo, kad Pareiškėja ir jos sutuoktinis 2003-01-01 galėjo ne banke būti sukaukę deklaruojamą 156 000 Lt piniginių lėšų sumą ir Lietuvos taupomojo banko akcijų – obligacijų už 114 500 Lt, t. y. iš viso 270 500 Lt.

Inspekcijos sprendime nurodoma, jog Kauno AVMI, siekdama nustatyti piniginių lėšų likutį tikrinamojo laikotarpio pradžioje (2011-01-01), pagal turimus duomenis bei Pareiškėjos ir jos sutuoktinio, kitų fizinių asmenų pateiktus paaiškinimus, dokumentų kopijas, atliko Pareiškėjos ir jos sutuoktinio pajamų–išlaidų analizę už 2003–2010 m. (patikrinimo akto 4 priedas). Patikrinimo metu nustatė, kad Pareiškėja ir jos sutuoktinis 2011-01-01 negalėjo turėti sukauptų piniginių lėšų likučio ne banke, nes 2010-12-31 jų patirtos išlaidos viršijo gautas pajamas 227 420 Lt, t. y. patikrinimo metu konstatuota, kad tikrinamojo laikotarpio pradžioje (2011-01-01) Pareiškėja ir jos sutuoktinis piniginių lėšų ne banke sukaukę neturėjo.

Dėl pajamų šaltinių tikrinamuoju 2011–2014 m. laikotarpiu

Nurodoma, jog Kauno AVMI, atlikusi Pareiškėjos ir jos sutuoktinio pajamų šaltinių bei išlaidų tikrinamuoju laikotarpiu (nuo 2011-01-01 iki 2014-12-31) analizę, nustatė:

Dėl gautų pajamų ir patirtų išlaidų už 2011 m. Nustatyta, kad 2011 m. Pareiškėjos sutuoktinis gavo 212 611 Lt pajamas, Pareiškėja – 7 943 Lt, iš visos sutuoktiniai gavo 220 554 Lt pajamas. Pareiškėjos sutuoktinis patyrė 167 499 Lt išlaidas, Pareiškėja – 608 Lt, iš viso sutuoktiniai patyrė 168 107 Lt išlaidas, iš kurių 2011-08-08 A. M. per banko sąskaitą atliktas 29 800 GBP (118 863,26 Lt) mokėjimo pavedimas (nurodyta paskirtis – „dovana“) ir kt.

Patikrinimo metu įvertinus Pareiškėjos ir jos sutuoktinio turėtų piniginių lėšų likučius banke laikotarpio pradžioje – 22 420 Lt ir pabaigoje – 88 513 Lt, gautas 220 554 Lt pajamas ir patirtas 168 107 Lt išlaidas, nustatyta, kad 2011 m. Pareiškėjos ir jos sutuoktinio patirtos išlaidos viršijo gautas pajamas 13 646 Lt. Vadovaujantis CK 3.87 str. 1 dalimi, 3.88 str. 1, 2 dalimis, 3.109 ir 4.73 straipsniais, nustatyta, kad Pareiškėja gavo 6 823 Lt (13 646 Lt / 2) kitas pajamas. Patikrinimo metu 2011-12-31 apskaičiuotas neigiamas piniginių lėšų balansas nevertintas dėl apskaičiuotos sumos mažareikšmiškumo.

Dėl gautų pajamų ir patirtų išlaidų už 2012 m. Nustatyta, kad 2012 m. Pareiškėjos sutuoktinis gavo 155 072 Lt pajamas, Pareiškėja – 3 555 Lt, iš visos sutuoktiniai gavo 158 627 Lt pajamas, iš kurių 4 500 Lt – Pareiškėjos sutuoktinio nuomos pajamos, gautos mokėjimo pavedimu iš B. S. , 1 166 Lt piniginių lėšos, gautos už komunalines paslaugas iš B. S. , 3 918,37 Lt – nuomos pajamos ir už komunalines paslaugas gautos piniginių lėšos mokėjimo pavedimais iš K. M. , 4 352 Lt nuomos pajamos ir už komunalines paslaugas gautos piniginių lėšos mokėjimo pavedimais iš M. V. , 788 Lt nuomos pajamos ir už komunalines paslaugas gautos piniginių lėšos mokėjimo

pavedimais iš D. N. (1 pažeidimas). Pareiškėjos sutuoktinis patyrė 88 145 Lt išlaidas, o Pareiškėja – 4 890 Lt, iš viso sutuoktiniai patyrė 93 035 Lt išlaidas.

Inspekcija teigia, jog iš patikrinimo medžiagos matyti, jog Kauno AVMI, priimdama ginčijamą sprendimą, nustatė, kad patikrinimo akte apskaičiuojant 2012 m. gautas pajamas, buvo neįvertintos Pareiškėjos sutuoktinio 600 Lt pajamos, gautos 2012-10-26 iš D. N. už buto, esančio (duomenys neskelbtini), nuomą. Todėl Kauno AVMI sprendime Pareiškėjos ir jos sutuoktinio gautas 2012 m. pajamas padidino 600 Lt ir nustatė, kad jos sudarė iš viso 159 227 Lt (158 627+600). Įvertinus Pareiškėjos ir jos sutuoktinio 2012 m. gautas pajamas – 159 227 Lt, patirtas išlaidas – 93 035 Lt, piniginių lėšų banke likučius laikotarpio pradžioje – 88 513 Lt ir pabaigoje – 54 479 Lt, nustatytas 2012-12-31 turėtas pinigų likutis ne banke 100 226 Lt (88 513+159 227–93 035–54 479).

Dėl gautų pajamų ir patirtų išlaidų už 2013 m. Nustatyta, kad 2013 m. Pareiškėjos sutuoktinis gavo 440 245 Lt pajamas, Pareiškėja – 2 967 Lt, iš visos sutuoktiniai gavo 442 942 Lt pajamas, iš kurių 10 453 Lt nuomos pajamos ir už komunalines paslaugas gautos piniginių lėšos mokėjimo pavedimais iš M. V. , 6 177 Lt nuomos pajamos ir už komunalines paslaugas gautos piniginių lėšos mokėjimo pavedimais iš D. N. (ar jo tėvų).

Nustatyta, kad 2013 m. Pareiškėjos sutuoktinis patyrė 914 059 Lt išlaidas, Pareiškėja – 40 638 Lt, iš viso sutuoktiniai patyrė 954 697 Lt išlaidas, iš kurių 62 330 Lt sumokėta grynaisiais pinigais atsiskaitant už nekilnojamąjį turtą, adresu: (duomenys neskelbtini), iki 2013-10-04 pirkimo–pardavimo sutarties Nr. 2-3022 pasirašymo, 2013-10-04 atliktas 537 670 Lt mokėjimo pavedimas V. J. Š. (paskirtis – „už pastatą ir žemės sklypą (duomenys neskelbtini); dalinis mokėjimas pagal 2013-10-04 sutartį“); 2013-11-14 atliktas 200 000 Lt mokėjimo pavedimas V. J. Š. (paskirtis – „už pastatą ir žemės sklypą, esantį (duomenys neskelbtini), dalinis mokėjimas pagal 2013-10-04 sutartį“), 36 974 Lt mokesčio patikrinimo metu nustatytos vienbučio gyvenamojo namo, adresu: M. I. g., Vilnius, statybos išlaidos (iš viso 73 948 Lt, kurios Pareiškėjai ir jos sutuoktiniui patikrinimo metu padalintos per pusę).

Patikrinimo metu įvertinus Pareiškėjos ir jos sutuoktinio turėtų piniginių lėšų likučius banke laikotarpio pradžioje – 54 479 Lt ir pabaigoje – 27 864 Lt, gautas 442 942 Lt pajamas ir patirtas 954 697 Lt išlaidas, perskaičiuotą ne banke laikomų piniginių lėšų likutį laikotarpio pradžioje – 100 226 Lt, nustatyta, kad 2013 m. Pareiškėjos ir jos sutuoktinio patirtos išlaidos viršijo gautas pajamas 384 914 Lt (544 79+100 226+442 942–27 864–954 697). Vadovaujantis CK 3.87 str. 1 dalimi, 3.88 str. 1, 2 dalimis, 3.109 ir 4.73 straipsniais, nustatyta, kad Pareiškėja gavo 192 457 Lt (384 914 / 2) kitas pajamas. Surinktos informacijos duomenimis, nustatytas piniginių lėšų likutis ne banke 2013-12-31 – 0 Lt.

Dėl gautų pajamų ir patirtų išlaidų už 2014 m. Nustatyta, kad 2014 m. Pareiškėjos sutuoktinis gavo 285 485 Lt pajamas, Pareiškėja – 3 600 Lt, iš viso sutuoktiniai gavo 289 085 Lt pajamas, iš kurių 9 601 Lt nuomos pajamos ir už komunalines paslaugas gautos piniginių lėšos mokėjimo pavedimais iš D. N. (ar jo tėvų). 2014 m. Pareiškėjos sutuoktinis patyrė 380 227 Lt išlaidas, Pareiškėja – 9 265 Lt, iš viso sutuoktiniai patyrė 389 491 Lt išlaidas, iš kurių 014-01-06 atliktas 350 000 Lt mokėjimo pavedimas V. J. Š. (paskirtis „už pastatą ir žemės sklypą esantį (duomenys neskelbtini); galutinis mokėjimas pagal 2013-10-04 sutartį“), 8 216,5 Lt mokesčio patikrinimo metu nustatytos vienbučio gyvenamojo namo, adresu: M. I. g., Vilnius, statybos išlaidos (iš viso 16 433 Lt, kurios Pareiškėjai ir jos sutuoktiniui patikrinimo metu padalintos per pusę).

Patikrinimo metu įvertinus Pareiškėjos ir jos sutuoktinio turėtų piniginių lėšų likučius banke laikotarpio pradžioje – 27 864 Lt ir pabaigoje – 273 901 Lt, ne banke laikomą piniginių lėšų likutį laikotarpio pradžioje – 0 Lt, gautas 289 085 Lt pajamas ir patirtas 389 491 Lt išlaidas, nustatyta, kad 2014 m. Pareiškėjos ir jos sutuoktinio patirtos išlaidos viršijo gautas pajamas 346 442 Lt (27 864 +289 085–273 901–389 491). Vadovaujantis CK 3.87 str. 1 dalimi, 3.88 str. 1, 2 dalimis, 3.109 ir 4.73 straipsniais, nustatyta, kad Pareiškėja gavo 173 221 Lt (346 442 Lt / 2) kitas pajamas.

Taigi, Inspekcijos tvirtinimu, patikrinimo metu nustatyta, kad tikrinamuoju laikotarpiu Pareiškėjos išlaidos 2013 ir 2014 m. iš viso 365 678 Lt suma viršijo jos gautas pajamas.

Dėl vartojimo išlaidų apskaičiavimo pagrįstumo. Pareiškėja skunde nurodo, kad mokesčių administratorius nepagrįstai vartojimo išlaidas apskaičiavo pagal Statistikos departamento skelbiamas vidutines vartojimo išlaidas vienam ūkio nariui (mieste) per metus. Iš bylos medžiagos,

pasak Inspekcijos, matyti, jog Pareiškėjos sutuoktinis 2016-05-31 paaiškinime 2011–2014 m. laikotarpiu apytiksles šeimos vartojimo išlaidas nurodė „apie 20000 Lt / m., įskaitant kelionių išlaidas“. Šiame paaiškinime Pareiškėjos sutuoktinis pažymėjo, kad „tarnybinio automobilio, telefono, kompiuterio, kuro išlaidos neįskaičiuotos, nes apmokamos įmonės lėšomis“.

Patikrinimo metu pagal Lietuvos bankų pateiktus Pareiškėjos ir jos sutuoktinio sąskaitų išrašus apskaičiuotos vidutinės vartojimo išlaidos už 2011–2014 m. (2011 m. – 39 025 Lt, 2012 m. – 73 438 Lt, 2013 m. – 55 965 Lt, 2014 m. – 19 211 Lt). Kauno AVMI šias Pareiškėjos ir jos sutuoktinio faktiškai patirtas išlaidas palygino su Statistikos departamento pateikiama informacija apie „Kitų miestų“ pajamas ir išlaidas trims namų ūkio nariams (2011 m. – 20 144 Lt / m., 2012 m. – 21 001 Lt / m., 2013 m. – 22 018 Lt / m., 2014 m. – 23 242 Lt / m.). Pažymima, kad atliekant Pareiškėjos ir jos sutuoktinio 2012 m. pajamų ir išlaidų analizę prie vartojimo išlaidų buvo įtrauktos už didžiuosiuose Lietuvos prekybos centruose, prekiaujančiuose statybinėmis medžiagomis (UAB „Senukų prekybos centras“, UAB „Ermitažas“, PC „Moki veži“), Pareiškėjos sutuoktinio įsigytas prekes sumokėta 10 952 Lt suma, iš kurių 8 217 Lt mokesčio patikrinimo metu apskaičiuotos 2012 m. Pareiškėjos ir jos sutuoktinio statybos išlaidos, patirtos statant vienbutį gyvenamąjį namą, adresu: M. I. g., Vilnius.

Patikrinimo metu nustatyta, kad Pareiškėjos ir jos sutuoktinio faktiškai patirtos išlaidos yra ženkliai didesnės nei statistinės vartojimo išlaidos ir Pareiškėjos sutuoktinio paaiškinime nurodytos (20 000 Lt / m.) išlaidos. Todėl Kauno AVMI patikrinimo metu, vadovaudamasi MAĮ 8 str. 3 dalies nuostata, apskaičiuodama Pareiškėjos ir jos sutuoktinio vartojimo išlaidas už 2011–2014 m., vertino ne statistines, o faktines Pareiškėjos ir jos sutuoktinio patirtas išlaidas, t. y. vartojimo išlaidas nustatė pagal bankų sąskaitų išrašus. Inspekcija sprendime pažymi, jog apskaičiuojant Pareiškėjos ir jos sutuoktinio vartojimo išlaidas pagrįstai buvo vadovautasi Taisyklių 16 punktu, kuris įtvirtina prioritetą faktiškai patirtų išlaidų įvertinimui. Pagal bankų sąskaitų išrašus buvo nustatyti objektyvūs ir pagrįsti duomenys, o ne orientaciniai statistiniai vartojimo išlaidų dydžiai.

Dėl lėšų, gautų iš J. A. ir D. M., pagrįstumo. Pareiškėja skunde nurodo, jog mokesčių administratorius nepagrįstai nepripažino Pareiškėjos sutuoktinio iš brolio D. M. gautos 300 000 Lt paskolos bei Pareiškėjos lėšų, gautų iš jos tėvo J. A. .

Sprendime nurodoma, jog Pareiškėjos sutuoktinis 2016-05-31 paaiškinime nurodė, kad 2013-12-26 iš brolio D. M. pasiskolino 300 000 Lt, paskola perduota grynaisiais pinigais, adresu: (duomenys neskelbtini). Nurodė, kad D. M. paskolą Pareiškėjos sutuoktiniui suteikė, nes ateityje planavo įsigyti jam priklausančias patalpas, adresu: (duomenys neskelbtini), ir, kad dėl minėtų patalpų naudojimo yra sudaryta panaudos sutartis su Pareiškėjos sutuoktinio individualia įmone. Taip pat paaiškinime nurodė, kad 2014-12-31 paskola negrąžinta.

Nurodoma, jog Pareiškėjos sutuoktinis patikrinimo metu paskolos sutarties, pagal kurią D. M. pasiskolino 300 000 Lt, nepateikė. Taip pat, vadovaudamasis MAĮ 42¹ straipsniu, kuris nustato prievolę gyventojams informuoti mokesčių administratorių apie sudarytus sandorius, nepateikė nuolatinio Lietuvos gyventojų pranešimo apie sudarytus sandorius (forma PRC907) už 2013 m. ir informacijos apie iš D. M. 2013 m. gautą 300 000 Lt paskolą / pinigines lėšas nenurodė. Tačiau kontrolės procedūrų metu Pareiškėjos sutuoktinis, t. y. 2016-06-29, iš D. M. 300 000 Lt sumą deklaravo formoje PRC911 „Mokesčių mokėtojo pranešimas apie gautų pajamų ir įsigyto turto (įskaitant pasiskolintas pinigines lėšas) įsigijimo šaltinius“.

Inspekcija sprendime vadovaujasi MAĮ 33 str. 1 d. 13 punktu, kuriame įtvirtinta mokesčių administratoriui teisė, vykdant jam pavestas funkcijas, nustatyta forma ir tvarka nurodyti asmenims pateikti paaiškinimus apie turto įsigijimo ir pajamų gavimo šaltinius ir juos pagrįsti, kai kyla realus įtarimas, kad asmens pajamos nėra apmokestintos įstatymų nustatyta tvarka ar turtas įsigytas už įstatymų nustatyta tvarka neapmokestintas lėšas. Nurodo, jog mokėtojo įpareigojimas pagrįsti atitinkamų pajamų šaltinius reiškia, kad mokėtojo nurodomi pajamų įsigijimo šaltiniai turi būti realūs, o pateikti įrodymai apie piniginių lėšų gavimą iš atitinkamų šaltinių atspindėti faktines aplinkybes. Todėl turi būti pateikti pakankami ir neginčijami įrodymai, kad atitinkamos pajamos yra realiai gautos konkrečiu nurodytu būdu iš nurodyto pajamų šaltinio. Inspekcija taip pat remiasi LVAT praktika byloje dėl įrodymų vertinimo kuomet, remiantis įvairiais civiliniais sandoriais, įrodinėjamas (grindžiamas) mokesčių mokėtojo gautų pajamų realumas, taip pat praktika dėl pareigos nurodyti pajamų šaltinius ir juos pagrįsti (LVAT 2010-09-20 nutartis adm. byloje Nr. A-

438-1103/2010, 2010-12-31 nutartis adm. byloje Nr. A-575-1853/2010, LVAT 2011-04-14 nutartis adm. byloje Nr. A-442-1111/2011, 2011-09-15 nutartis adm. byloje Nr. A-442-2502/2011, 2011-09-05 nutartis adm. byloje Nr. A-575-928/2011, 2011-09-09 nutartis adm. byloje Nr. A-556-3513/2011, 2013-04-15 sprendimas adm. byloje Nr. A-602-27/2013).

Sprendime nurodoma, jog Kauno AVMI, siekdama nustatyti D. M. finansines galimybes suteikti Pareiškėjos sutuoktiniui 300 000 Lt paskolą grynaisiais pinigais, atliko D. M. ir jo sutuoktinės E. M. kontrolės procedūras. Atsižvelgiant į tai, kad kontrolės procedūrų metu D. M. ir E. M. didžiąją dalį gautų pajamų nurodė gavę iš artimųjų giminaičių, siekiant nustatyti pinigines lėšas perdavusių asmenų finansines galimybes perduoti pinigines lėšas, pagal Inspekcijos duomenų bazėse pateiktą informaciją, atlikta pinigines lėšas perleidusių fizinių asmenų gautų pajamų ir patirtų išlaidų analizė.

Nustatyta, kad D. M. ir E. M. nurodytos gautos pinigines lėšas iš fizinių asmenų (giminaičių) realiai nebuvo suteiktos, o tokia išvada grindžiama šiomis aplinkybėmis: (1) fizinių asmenų, kurie tariamai perleido pinigines lėšas D. ir E. M., gautos pajamos buvo nedidelės arba pajamų gavimas nenustatytas; (2) fizinis asmuo teiktoje metinėje gyventojų turto deklaracijoje (forma FR0001) piniginių lėšų, kurias būtų galėjęs suteikti D. M., nedeklaravo; (3) fiziniai asmenys pateikė neišsamius ir dviprasmiškus paaiškinimus (nenurodė piniginių lėšų perdavimo tikslo, jų perleidimo datų ir pan.) apie piniginių lėšų perleidimą D. ir E. M.; (4) nustatyta, kad fizinių asmenų teikti paaiškinimai nesutampa su D. ir E. M. paaiškinimais; (5) pinigines lėšas suteiktos grynaisiais pinigais, o duomenų, kurie patvirtintų realų grynąjų piniginių lėšų perdavimą, nepateikta; (6) pinigines lėšas suteiktos nesilaikant privalomos sandorių sudarymo formos (CK 6.469 str. 1 ir 2 dalys); (7) D. M. 2013 m. gautas 300 000 Lt pinigines lėšas deklaravo tik kontrolės procedūrų metu.

Atsižvelgiant į išdėstytą, Inspekcijos vertinimu, Kauno AVMI, išanalizavusi D. M. galimybes skolinti pinigines lėšas bei skolinimo aplinkybes, pagrįstai nustatė, kad D. M. Pareiškėjos sutuoktiniui 300 000 Lt paskolos realiai nesuteikė.

Sprendime nurodoma, jog patikrinimo metu nustatyta, kad Pareiškėja 2014-12-29 į savo sąskaitą, esančią „Swedbank“, AB, įnešė 49 000 Lt. Pareiškėja nurodė, kad įneštos pinigines lėšas po tėvo J. A. (gim. (duomenys neskelbtini) mirties (2014-05-28). Taip pat nurodė, kad paveldėjimo dokumento, pagrindžiančio šių pajamų gavimą, nėra, minėta suma buvo laikoma grynaisiais pinigais. Pareiškėja 2016-08-16 paaiškinime šių pajamų šaltinį nurodė kaip „mirusio tėvo palikas, į banko sąskaitą įneštas santaupas“, tačiau tą patvirtinančių juridinę galią turinčių dokumentų nepateikė.

Siekiant nustatyti J. A. finansines galimybes sukaupti 49 000 Lt sumą, patikrinimo metu pagal Inspekcijos informacinių bazių duomenis, kontrolės procedūrų metu surinktą informaciją, buvo vertintos šio asmens gautos pajamos bei patirtos išlaidos. Įvertinus surinktą informaciją, atliktos pajamų–išlaidų analizės metu iš mokesčių administratoriui turimų duomenų nustatyta, kad J. A. 2011-06-01–2014-05-28 laikotarpiu patirtos išlaidos viršijo gautas pajamas, todėl konstatuota, kad gyventojas finansinių galimybių per minėtą laikotarpį sukaupti 49 000 Lt piniginių lėšų neturėjo.

Inspekcija, įvertinusi patikrinimo metu surinktų duomenų ir jų pagrindu nustatytų faktinių aplinkybių visumą, konstatuoja, jog Kauno AVMI pagrįstai nepripažino Pareiškėjos į banko sąskaitą įneštos 49 000 Lt sumos kaip iš tėvo J. A. po jo mirties gautų piniginių lėšų.

Dėl A. M. 2011-08-08 pervestų 29 800 GBP piniginių lėšų. Pareiškėja skunde nurodo, kad mokesčių administratorius nepagrįstai Pareiškėjos sutuoktinio išlaidomis pripažino 29 800 GBP sumą, 2011-08-08 pervestą sūnui A. M., nes, pasak Pareiškėjos, jos sutuoktinis sūnui padovanojo 4 800 GPM, o likusi suma, t. y. 25 000 GBP, buvo sūnaus sutaupyta suma, kurią jos sutuoktinis saugojo.

Nurodoma, jog pagal AB SEB banko sąskaitų išrašus nustatyta, kad Pareiškėjos sutuoktinis 2011-08-08 į savo vardu atidarytą sąskaitą Nr. LT(duomenys neskelbtini) įnešė 106 000 Lt grynaisiais pinigais ir 14 000 Lt pervadė iš kitos sąskaitos Nr. LT(duomenys neskelbtini). 2011-08-08 sąskaitoje Nr. LT(duomenys neskelbtini) atliktas 119 661 LTL konvertavimas į GBP (kursu 3,9887) ir atliktas tarptautinis mokėjimo pavedimas sūnui A. M. (pavedime nurodytas piniginių lėšų gavėjo adresas: (duomenys neskelbtini), mokėjimo paskirtis – „dovana“). Pagal sąskaitos Nr. LT(duomenys neskelbtini) išrašus nustatyta, kad 14 000 Lt suma buvo sukaupta iš

Pareiškėjos sutuoktinio gautų pajamų, susijusių su darbo užmokesčiu, nekilnojamojo turto nuomos pajamų.

Pareiškėjos sutuoktinis 2016-05-31 paaiškinime nurodė, kad dalis dovanotos sumos (apie 25 000 GBP) buvo jo saugomos sūnaus lėšos, 4 800 GBP dovanėjo pats iš savo santaupų. A. M. 2016-06-24 paaiškinime nurodė, kad dalis šios sumos – 25 500 GBP buvo jo paties nuo darbinės veiklos pradžios sutaupytos lėšos, kurias kaupė ir saugojo pas tėvą, kita dalis – 4 300 GBP buvo gauta kaip tikslinė parama iš tėvo (Pareiškėjos sutuoktinio). Nurodė, kad visą sumą panaudojo pradinei įmokai, įsigydamas būstą Londone su banko paskola.

Sprendime nurodoma, jog patikrinimo metu, įvertinus surinktus ir turimus duomenis apie A. M. gautas pajamas, patirtas vartojimo bei kitas žinomas išlaidas, nenustatyta, kad A. M. galėjo sukaupti paaiškinimuose nurodytą 25 500 GBP grynujų piniginių lėšų sumą iki 2011-08-08 ir atitinkamai dalimis ją perduoti saugoti Pareiškėjos sutuoktiniui. Nei Pareiškėjos sutuoktinis, nei A. M. nepateikė jokių duomenų apie pinigų gabenimą iš Didžiosios Britanijos į Lietuvą ir valiutos konvertavimą. Be to, Pareiškėjos sutuoktinis teiktame paaiškinime dėl 2011-01-01 turėtų piniginių lėšų likučių susidarymo bei paaiškinime dėl 2011-08-08 grynaisiais pinigais įneštų 106 000 Lt ir kitų 2013–2014 m. laikotarpiu ženklių įneštų grynujų pinigų sumų į bankų sąskaitas, nenurodė piniginių lėšų, gautų iš A. M. .

Inspekcija, atsižvelgdama į 2011-08-08 tarptautiniame mokėjimo pavedime nurodytą pavedimo paskirtį bei į tai, kad patikrinimo metu nenustatyta, jog A. M. galėjo sutaupyti 25 500 GBP grynujų piniginių lėšų sumą iki 2011-08-08 ir nesant jokių duomenų apie pinigų gabenimą iš Didžiosios Britanijos į Lietuvą ir valiutos konvertavimą, pagrįstų objektyviais įrodymais, sprendime konstatuoja, jog mokesčių administratorius pagrįstai vertino, kad Pareiškėjos sutuoktinis 2011-08-08 tarptautiniu mokėjimo pavedimu dovanėjo savo paties sukauptas, o ne pervedė A. M. sutaupytas pinigines lėšas (25 500 GBP).

Dėl statybos išlaidų apskaičiavimo. Pareiškėja nesutinka su patikrinimo metu apskaičiuotomis statomo namo, adresu: M. I. g., Vilnius, statybos išlaidomis, kuomet išlaidų suma buvo nustatyta pagal Pareiškėjos sutuoktinio nurodytas faktiškai patirtas išlaidas statyboms ir UAB „Sistela“ nurodytas kainas, išvedant 2012–2014 m. patirtų išlaidų vidurkį.

Sprendime nurodoma, jog patikrinimo metu, vadovaujantis MAĮ 70 straipsniu bei Taisyklėse įtvirtintomis nuostatomis, vertinant vienbučio gyvenamojo namo, esančio: M. I. g., Vilniuje, statybos išlaidas taikytas ekonominių modelių metodas (Taisyklių 6.3.6 papunktis), pasirenkant duomenis iš skirtingų informacijos šaltinių, t. y. pagal Pareiškėjos sutuoktinio pateiktame paaiškinime nurodytą informaciją ir pagal UAB „Sistela“ skaičiuojamąsias kainas (patikrinimo akto 3 priedas): (1) Pareiškėjos sutuoktinis 2017-04-26 pateiktame paaiškinime nurodė, kad gyvenamojo namo, esančio M. I. g., Vilniuje, statyboms (60 proc. baigtumas) išleido iš viso 40 000 Lt, t. y. 2012 m. – 5 000 Lt, 2013 m. – 20 000 Lt, 2014 m. – 15 000 Lt; (2) UAB „Sistela“ pateiktomis 1 m³ gyvenamojo namo (daugiau kaip 1 000 m³ tūrio) kainomis, patikrinimo metu nustatyta vidutinė 1 m³ statybos kaina 2012–2014 m. sudarė 521 Lt (500+519+544) / 3). Vertinant statinio baigtumą pagal Pareiškėjos sutuoktinio pateiktus duomenis, t. y., jog statinio baigtumas sudarė 60 proc., nustatyta, kad 2012–2014 m. Pareiškėjos ir jos sutuoktinio ūkiu būdu pastatyto 1 048,95 m³ gyvenamojo namo statybos kaina – 327 902 Lt (521*1 048,95*60%). Pagal UAB „Sistela“ pateiktas statinių statybos skaičiuojamąsias kainas nustatyta, kad medžiagų įsigijimui ir statybų reikmėms panaudotiems mechanizmams patirtos išlaidos sudaro 47,94 proc. nuo bendros statybų kainos, todėl tokiu būdu Pareiškėjos ir jos sutuoktinio ūkiu būdu pastatyto 1 048,95 m³ vienbučio gyvenamojo namo apskaičiuotos statybos išlaidos sudarė 157 196 Lt (327 902*47,94 %).

Atsižvelgiant į tai, kad Pareiškėjos sutuoktinio 2017-04-26 paaiškinime nurodytos vienbučio gyvenamojo namo, esančio M. I. g., Vilniuje, faktiškai patirtos namo statybų išlaidos (40 000 Lt) ženkliai skyrėsi nuo statybų kainos, apskaičiuotos pagal UAB „Sistela“ duomenis (157 196 Lt), bei į tai, kad Pareiškėja ir jos sutuoktinis nepateikė statybos išlaidas pagrindžiančių juridinę galią turinčių dokumentų, patikrinimo metu, vadovaujantis MAĮ 8 straipsnyje įtvirtintais protingumo ir teisingumo kriterijais, Pareiškėjos ir jos sutuoktinio vienbučio gyvenamojo namo, esančio M. I. g., Vilniuje, bendros 2012–2014 m. statybų išlaidos nustatytos, apskaičiuojant statybų išlaidų vidurkį pagal Pareiškėjos sutuoktinio nurodytas statybos išlaidas ir pagal UAB „Sistela“ apskaičiuotas statybos išlaidas, kuris sudaro 98 598 Lt (40 000+157 196) / 2). Nustatytos 2012–2014 m.

Pareiškėjos ir jos sutuoktinio patirtos statybos išlaidos: 2012 m. – 8 217 Lt (98 598*5) / 60); 2013 m. – 73 948 Lt (98 598*45 / 60); 2014 m. – 16 433 Lt (98 598*10) / 60).

Sprendime akcentuojamos MAĮ įtvirtintos mokesčių mokėtojo pareigos (MAĮ 40 str. 1 d. 6, 8 punktai, MAĮ 41 straipsnis). Nurodoma, jog nagrinėjamu atveju Pareiškėja ir jos sutuoktinis nevykdė MAĮ numatytos pareigos saugoti dokumentus, galinčius pagrįsti jų patirtas namo, esančio M. I. g., Vilniuje, statybos išlaidas. Todėl centrinis mokesčių administratorius daro išvadą, jog Kauno AVMI pagrįstai ginčo gyvenamojo namo kainą nustatė taikydama Pareiškėjos sutuoktinio nurodytų ir pačios Kauno AVMI apskaičiuotų statybų išlaidų vidurkį, kuris, centrinio mokesčių administratoriaus vertinimu, labiausiai atitinka teisingumo ir protingumo kriterijus.

Dėl 2013-01-14 mokėjimo pavedimu UAB „Makveža“ pervestos 10 911,98 Lt sumos už *Monier* firmos čerpes, sprendime pažymima, kad nors Pareiškėja skunde nurodo, jog jos sutuoktinis šias čerpes pagal skelbimą pardavė už panašią kainą, todėl jų įsigijimo kaina nepagrįstai priskirta prie išlaidų, tačiau jokių šių aplinkybę patvirtinančių objektyvių duomenų nepateikia. Akcentuojama, kad pagal LVAT praktiką apsiribojimas vien teiginiais, atsikirtimais, nepagrįstais jokiais įrodymais, negali nulemti aplinkybių vertinimo mokesčių mokėtojo naudai (LVAT 2010-11-08 nutartis adm. byloje Nr. A-556-1527/2010, 2011-12-22 nutartis adm. byloje Nr. A-575-912/2011 ir kt.).

Dėl atleidimo nuo apskaičiuotų delspinigių arba jų išdėstymo. Pareiškėja, vadovaudamasi MAĮ 141 str. 1 d. 1 ir 2 punktais, prašo atleisti ją nuo patikrinimo metu apskaičiuotų delspinigių sumokėjimo arba juos išdėstyti.

Sprendime cituojamos atleidimo nuo delspinigių klausimą reglamentuojančios MAĮ 100, 141 straipsnių, Atleidimo nuo baudų, delspinigių ir palūkanų taisyklių, patvirtintų Inspekcijos viršininko 2004-07-26 įsakymu Nr. VA-144 „Dėl Atleidimo nuo baudų, delspinigių ir palūkanų taisyklių patvirtinimo“ nuostatos, remiamasi LVAT praktika, kurioje teismas yra išaiškinęs MAĮ 141 str. 1 d. 1 ir 2 punktuose įtvirtintas atleidimo nuo delspinigių taikymo sąlygas (LVAT 2009-10-15 nutartis adm. byloje Nr. A-442-1218/2009, 2011-03-28 nutartis adm. byloje Nr. A-556-364/2011, 2011-06-27 nutartis adm. byloje Nr. A-438-2122/2011).

Nurodoma, jog vadovaujantis MAĮ 40 str. 1 ir 5 punktais, mokesčių mokėtojas privalo laiku ir tiksliai įvykdyti mokesstinę prievolę, laiku pateikti mokesčių deklaracijas ir kitus teisės aktuose nurodytus dokumentus. Pagal GPMĮ 27 str. 1 dalį nuolatinis Lietuvos gyventojas, per mokesstinį laikotarpį gavęs pajamų, pasibaigus mokesstiniam laikotarpiui, iki kalendorinių metų, einančių po to mokesstinio laikotarpio, gegužės 1 dienos privalo pats arba per savo įgaliotą asmenį pateikti mokesčio administratoriui metinę pajamų mokesčio deklaraciją už praėjusį mokestinį laikotarpį ir joje deklaruoti visas praėjusio mokesstinio laikotarpio pajamas ir už jas apskaičiuotą pajamų mokestį. Metinės pajamų mokesčio deklaracijos formą, jos užpildymo ir pateikimo tvarką nustato centrinis mokesčio administratorius (GPMĮ 27 str. 4 d.). Vadovaujantis Metinės pajamų deklaracijos GPM308 formos ir jos priedų užpildymo, pateikimo bei tikslinimo taisyklių, patvirtintų Inspekcijos viršininko 2009-12-15 įsakymu Nr. VA-96 „Dėl Metinės pajamų deklaracijos GPM308 formos ir jos priedų užpildymo, pateikimo bei tikslinimo taisyklių patvirtinimo“, 195 punktu, už deklaracijos nepateikimą, patikslintos deklaracijos nepateikimą mokesčių administratoriaus nurodymu, pavėluotą jos pateikimą ar neteislingą duomenų įrašymą nuolatinis Lietuvos gyventojas Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka traukiamas atsakomybėn.

Pareiškėja, vadovaujantis minėtomis teisės aktų nuostatomis, yra įpareigota pateikti metinę pajamų deklaraciją bei yra atsakinga už deklaracijoje pateiktos informacijos teisingumą. Aplinkybėmis, kurios patvirtintų, kad nėra Pareiškėjos kaltės dėl padaryto pažeidimo, šiuo atveju, Inspekcijos tvirtinimu, galėtų būti aplinkybės, kurios patvirtintų, jog Pareiškėja dėl priežasčių, nepriklausančių nuo jos valios, neturėjo galimybės teisingai ir laiku deklaruoti, apskaičiuoti bei sumokėti GPM. Taigi atsižvelgiant į išdėstytą, Inspekcijos sprendime konstatuojama, kad Pareiškėja pagal MAĮ 141 str. 1 d. 1 punktą nuo delspinigių sumokėjimo negali būti atleista.

Pasisakant dėl Pareiškėjos atleidimo nuo apskaičiuotų delspinigių pagal MAĮ 141 str. 1 d. 2 punktą sprendime pažymima, jog aplinkybių, kad mokesčių mokėtojas mokesčio įstatymą pažeidė dėl aplinkybių, susijusių su nenugalimos jėgos poveikiu (*force majeure*) ir atsitiktinių aplinkybių poveikiu (*cas fortuit*), kurių savo veikloje mokesčių mokėtojas nenumatė bei numatyti negalėjo, ir dėl šių aplinkybių poveikio atsiradę padariniai negalėjo būti veikiami mokesčių mokėtojo valios,

nenustatyta, todėl Pareiškėja nuo patikrinimo metu apskaičiuotų delspinigių MAĮ 141 str. 1 d. 2 punkto pagrindu negali būti atleista.

Atsakant į Pareiškėjos prašymą dėl patikrinimo metu apskaičiuotų delspinigių išdėstymo Inspekcijos sprendime cituojamos MAĮ 88 str. 1 ir 2 dalių nuostatos. Nurodoma, jog prašymo dėl mokestinės nepriemokos išdėstymo nagrinėjimui MAĮ yra numatyta atskira procedūra, kurios metu, nustatčius MAĮ 88 str. 2 dalyje įvirtintas sąlygas, yra priimamas savarankiškas sprendimas. Šiuo atveju centrinis mokesčių administratorius, vadovaudamasis MAĮ 25 str. 1 d. 9 punktu, 150 ir 154 straipsniais, nagrinėja mokestinį ginčą, kilusį tarp Pareiškėjos ir Kauno AVMI pagal mokestiniame ginče pateiktą 2017-07-19 skundą, tačiau, atsižvelgiant į MAĮ 88 straipsnio nuostatas, neturi pagrindo spręsti Pareiškėjos mokestinės nepriemokos sumokėjimo išdėstymo klausimo.

Dėl atleidimo nuo baudos arba jos sumažinimo. Atsakant į Pareiškėjos prašymą atleisti ją nuo skirtos baudos sumokėjimo arba ją sumažinti, Inspekcijos sprendime pažymima, kad, vadovaujantis MAĮ 141 str. 2 dalimi, nuo baudos sumokėjimo atleidžiama tik tuo atveju, kai mokesčių mokėtojas mokesčio, susijusio su paskirta bauda, sumą yra sumokėjęs (mokestis įskaitytas ir (arba) priverstinai išieškotas) ar šio mokesčio sumokėjimo terminas šio įstatymo nustatyta tvarka yra atidėtas arba išdėstytas. Minėtų aplinkybių Inspekcija nagrinėjamu atveju nurodo nenustačiusi.

Vertindama galimybę sumažinti Pareiškėjai skirtą baudą, Inspekcija sprendime akcentuoja, jog LVAT yra išaiškinęs mokesčių mokėtojui skiriamos baudos dydžio nustatymo principus (LVAT 2010-12-06 nutartis adm. byloje Nr. A-438-1117/2010, 2015-11-27 nutartis adm. byloje Nr. A-2229-756-2015, 2017-06-19 nutartis adm. byloje Nr. eA-875-556/2017). Įvertinusi byloje esančių įrodymų visumą, konstatuoja, kad Pareiškėjos atžvilgiu egzistuoja ir jos atsakomybę lengvinanti aplinkybė (bendradarbiavimas su mokesčių administratoriumi), ir sunkinanti aplinkybė (nustatytų pažeidimų pobūdis). Todėl 30 proc. bauda, kuri pagal dydį atitinka MAĮ 139 str. 1 dalyje numatytą sankcijos vidurkį, Inspekcijos tvirtinimu, skirta pagrįstai.

Esant išdėstytoms aplinkybėms, Inspekcijos vertinimu, Kauno AVMI patikrinimo metu nustatčiusi, kad Pareiškėjos 2013 ir 2014 m. faktiniais duomenimis pagrįstos išlaidos 365 678 Lt viršija deklaruotas ir dokumentais pagrįstas pajamas, teisėtai bei pagrįstai Pareiškėjai apskaičiavo 16022,06 Eur GPM, 4 359,84 Eur GPM delspinigius bei skyrė 4 807 Eur GPM baudą.

Pareiškėja 2017-10-17 skunde nurodo nesutikanti su patikrinimo akte 1, 2, 3, 4 įvardintais pažeidimais.

Skunde cituojama MAĮ 139 str. 1 dalis ir nurodoma, jog mokesčių administratorius, skirdamas baudą, individualizuodamas jos dydį, vadovavosi baudų dydžio nustatymo principais, įvirtintais Konstitucinio Teismo 2004-01-26 nutarime, LVAT praktika ir pripažino, kad Pareiškėjos ir jos sutuoktinio atžvilgiu egzistuoja lengvinančios aplinkybės, t. y. bendradarbiavimas su mokesčių administratoriumi, ir sunkinančios aplinkybės, t. y. mokesčių administratorius nustatė mokėtojo išlaidų ir pajamų neatitikimą ir nenustatė pagrįstų pajamų šaltinių, todėl apskaičiuojant GPM taikė MAĮ 70 straipsnio nuostatas. Pareiškėja skunde teigia sutinkanti su mokesčių administratoriaus pripažinta lengvinančia aplinkybe, tačiau nesutinkanti su pripažinta kaip sunkinančia aplinkybe. Nurodo pateikusi mokesčių administratoriui paaiškinimus, nurodydama piniginių lėšų gavimo šaltinius (skola iš D. M. , A. M. asmeninių pinigų grąžinimas, iš tėvo J. A. gautos piniginės lėšos), faktiškai patirtų išlaidų dydį (namo M. I. g., Vilniuje, statyba), tačiau Pareiškėjos pateikti duomenys buvo įvertinti vienareikšmiškai kaip gynybinė jos pozicija.

Skunde cituojamas Inspekcijos viršininko 2007-03-28 įsakymu Nr. VA-25 patvirtintos Baudų skyrimo ir delspinigių skaičiavimo metodikos (2016-06-01 redakcija) 18.1 papunktis, kuriame nurodyta, kas yra laikoma baudą didinančiomis aplinkybėmis. Viena iš aplinkybių, nurodytų 18.1.5 papunktyje, yra ta, kai mokesčių administratorius nustato, kad mokėtojo (šeimos) patirtos išlaidos viršija pajamas, t. y. mokesčių administratorius nustato išlaidų ir pajamų neatitikimą ir nenustato pagrįstų pajamų šaltinių, tačiau, kaip pažymėta metodikoje, ši aplinkybė neturi būti formaliai vertinama kaip savaime (automatiškai) baudą didinanti aplinkybė.

Pareiškėjos nuomone, jos atveju nustatyti išlaidų ir pajamų neatitikimai, pagrįstų pajamų šaltinių nenustatymas negali būti laikomi sunkinančia aplinkybe dėl to, kad tai sudaro pažeidimų, kurių padarymu Pareiškėja yra kaltinamas, dispoziciją. Esant tokiai situacijai mokesčių

administratorius ar ginčą nagrinėjanti institucija turi galimybę baudos neskirti arba ją sumažinti iki minimalios.

Skunde nurodoma, jog tikrinamasis laikotarpis apėmė 2011–2014 m., Pareiškėja bei jos sutuoktinis paaiškinimus teikė 2016 m., todėl realu, kad fiziškai negalėjo po keleto metų pateikti informacijos apie tikslų pinigų likutį ne banke vieno ar kito laikotarpio pradžioje. Pareiškėja kaip fizinis asmuo nėra įpareigota vesti savo pajamų–išlaidų balansą, išsaugoti pirkinį kvitus.

Dėl pajamų ir išlaidų balanso skaičiavimo.

Patikrinimo metu buvo nustatyta, kad 2011 m. Pareiškėjos šeimos pajamas sudarė 220 554 Lt, išlaidas – 168 107 Lt. Dėl pajamų ginčas nekliamas, išlaidos nurodytos pagal banko sąskaitų išrašus. Kaip viena iš išlaidų sumų įvardinta 118 863,26 Lt, t. y. 2011-08-08 A. M. pervesta 29800 GBP suma.

Pareiškėja skunde nurodo nesutinkantis su šios sumos, kaip jos šeimos patirtų išlaidų, vertinimu. Teigia, jog sutuoktinis mokesčių administratoriui teiktame paaiškiniame nurodė, kad apie 25 000 GBP buvo sūnaus uždirbtos ir pas jį saugomos lėšos, kurios sūnui nusprendus įsigyti būstą Didžiojoje Britanijoje, konvertuotos ir pervestos į jo sąskaitą, o dalis pinigų, apie 4 800 GBP, dovanota. Mokesčių administratorius laikė, kad tėvo ir sūnaus pateikti paaiškinimai skiriasi. Sūnus nurodė, kad jis buvo susitaupęs apie 25 500 GBP ir tėvas dovanavo 4 300 GBP. Vertinant, kad paaiškinimai buvo pateikti praėjus daugiau kaip penkeriems metams (2016 m.) nuo pinigų pervadimo, Pareiškėjos nuomone, nedidelė paklaida galėjo būti, bet šis skirtumas yra neženklus, apie 500 GBP. Sūnus darbinę veiklą Lietuvoje pradėjo būdamas 19 m., apie 2003 m., vėliau išvyko į Didžiąją Britaniją, kur dirbo nuo 2009 m.

Pareiškėja skunde nurodo mananti, kad mokesčių administratoriaus išvados dėl nurodytosios sumos vertinimo yra prieštaringos, nes:

A. M. teiktuose paaiškinimuose aiškiai nurodyta, kad jis savo uždirbtus pinigus kaupė ir laikė pas tėvą Lietuvoje. Dirbdamas Didžiojoje Britanijoje, jis periodiškai parveždavo sukauptas lėšas. Pareiškėjos nuomone, realu, kad A. M. neprisimena sumos, kurią išsivežė, išvykdamas į Didžiąją Britaniją, tačiau tai buvo tik pirminė įsikūrimui reikalinga suma. Lėšos iš Didžiosios Britanijos atitinkamomis sumomis buvo parvežamos į Lietuvą, o ne iš Lietuvos į Didžiąją Britaniją ir atgal, kaip nurodyta patikrinimo akte ir sprendime. Pradėjęs dirbti užsienyje, sūnus nežinojo, kur jis sutaupytas lėšas panaudos (būstui, verslo kūrimui ar pan., tuo metu planų pirkti būstą užsienyje nebuvo);

2. Nei tėvas, nei sūnus negali pateikti jokių duomenų, patvirtinančių pinigų gabenimą ar valiutos konvertavimą, nes parvežamos sumos neviršijo leistinų, o valiutos keitimo (konvertavimo) kvitų banke išsaugoję nėra, nes joks įstatymas nenumatė saugoti valiutos konvertavimą patvirtinančius dokumentus;

3. Negali nurodyti ir tikslų aplinkybių, patvirtinančių grynąjį pinigų perdavimą. Pareiškėjos sutuoktinį ir sūnų sieja tėvo–sūnaus tarpusavio santykiai, pagrįsti pasitikėjimu. Pinigai būdavo perduodami be pašalinių žmonių (liudytojų). Tai, kad sūnus taupė uždirbtus pinigus, žinojo ir Pareiškėja. Pareiškėjos nuomone, neįtikinamai atrodytų, jeigu šiuo metu Pareiškėjos sutuoktinis pateiktų tarpusavyje pasirašytus pinigų perdavimo–priėmimo raštelius su liudytojų parašais;

4. Apie tai, kad 2007–2008 m. A. M. naudojosi UAB „Šiaulių banko lizingas“ paslaugomis ir dėl to mokesčių administratorius laiko, kad jis galimai neturėjo pakankamai santaupų savo vartojimo išlaidoms padengti, Pareiškėjai nebuvo žinoma. Pareiškėjos nuomone, tėvai galėjo nepritarti kažkokiam sūnaus norui, todėl šis, būdamas pilnametis ir dirbantis, galėjo pasinaudoti lizingo paslaugomis, nes tuo metu dar gyveno Lietuvoje;

5. Iš sūnaus A. M. gautų pinigų Pareiškėjos sutuoktinis mokesčių administratoriui neįvardijo kaip 2011-01-01 turėtų piniginių lėšų, nes šios piniginės lėšos jam nepriklausė, jos buvo sutaupytos sūnaus;

6. Mokesčių administratoriaus teiginys, kad tokios sumos dovanojimo sandorius pagal CK 6.469 straipsnį reikėtų sudaryti notarine forma, taip pat prieštaringas, nes mokėjimo pavedimą su įrašu „dovana“ mokesčių administratorius laiko faktiniu dovanojimo sandoriu, bet tuo pačiu akcentuoja, kad tokios sumos dovanojimas turėtų būti sudaromas notarine tvarka.

Pareiškėja skunde nurodo 4800 GBP sumos dovanojimo sūnui neginčijanti, nes šios lėšos buvo jos ir jos sutuoktinio. Mokesčių administratorius ignoruoja Pareiškėjos ir jos sutuoktinio

aiškinimą ir visą 29 800 GBP sumą laiko jų šeimos turtu, neišskirdamas sūnaus uždirbtų ir sutaupyto lėšų – 25 000 GBP bei faktiškai dovanotų 4 800 GBP.

Užsienio mokesčių administratorius pateikė informaciją, kad 2009-04-06–2010-04-05 laikotarpiu A. M. pajamos atskaičius pajamų mokesčių sudarė 7 907,32 GBP (30 765 Lt); 2010-04-06–2011-04-05 laikotarpiu sudarė 13 069,49 GBP (51 275,50 Lt). A. M. nekilnojamąjį turtą įsigijo su dabartine sutuoktine N. M., užsienyje dirbo jie abu. A. M. savo gaunamas lėšas turėjo galimybę taupyti, nes pragyveno iš N. M. gaunamų pajamų. Mokesčių administratoriaus išvada, kad 2004–2011 m. laikotarpiu A. M. užteko lėšų vartojimo išlaidoms tenkinti, tačiau nenustatyta, kad jis galėjo sukaupti paaiškinimuose nurodytą 29800 GBP grynųjų piniginių lėšų sumą iki 2011-08-08 ir dalimis ją perduoti saugoti tėvui S. M., Pareiškėjos tvirtinimu, neatitinka tikrovės.

Skunde tvirtinama, jog A. M. sutaupytos lėšos negali būti laikomos Pareiškėjos šeimos išlaidomis, todėl išlaidos mažintinos 25 000 GBP (konvertuojant 3,9887 kursu, tai būtų 99 717,50 Lt), paliekant 4 800 GBP (konvertuojant 3,887 kursu, tai būtų 191 145,76 Lt) išlaidas. Atsižvelgiant į tai, kad A. M. grąžinti jo paties pinigai, Pareiškėjos šeimos išlaidas sumažinus, grynųjų pinigų likutis turėtų būti perskaičiuotas, atsižvelgiant į realias 2011 m. išlaidas.

Skunde nesutinkama su Pareiškėjos sutuoktinio 2013-01-14 mokėjimo pavedimu UAB „Makveža“ pervestų piniginių lėšų už *Monier* firmos čerpes – 10 911,98 Lt vertinimu kaip išlaidų. Tokios rūšies čerpes Pareiškėjos sutuoktinis teigia įsigijęs, nes turėjo ketinimą jas panaudoti namo statybai. Tačiau įsigijęs suprato, kad ši stogo danga netinka, ir jas pardavė pagal skelbimą už panašią kainą. Čerpės buvo parduotos pagal skelbimą, todėl Pareiškėjos sutuoktinis nebeturi pirkėjo kontaktų. Mokesčių administratorius turi galimybę patikrinti, ar gyvenamasis namas Vilniuje, M. I. g., dengtas *Monier* firmos čerpėmis.

Pareiškėja skunde nesutinka su jos ir sutuoktinio patikrinimo metu nustatytais vienbučio gyvenamojo namo M. I. g., Vilniuje, statybos išlaidomis. Teigia, jog sutuoktinis mokesčių administratoriui nurodė faktiškai patirtas išlaidas 2012–2014 m., o būtent: 2012 m. – 5 000 Lt, 2013 m. – 20 000 Lt, 2014 m. – 15 000 Lt, t. y. iš viso minėtu laikotarpiu statybos išlaidos sudarė 40 000 Lt. UAB „Sistela“ paskaičiavimais namo statybos išlaidos sudarė 157 196 Lt.

Skunde nurodoma, jog mokesčių administratorius gyvenamojo namo statybos baigtumo procentą – 60 proc. nustatė remdamasis Pareiškėjos sutuoktinio pirminiu paaiškinimu, o ne oficialia informacija. Įvertinęs namo statybai patirtas išlaidas, Pareiškėjos sutuoktinis nurodo, kad 2014 m. namo baigtumo procentas realiai galėjo būti tik nuo 25 iki 30 proc. Tai patvirtina pridėtos rastos statybos darbų fiksavimo nuotraukos. 2012 m. pastatas nebuvo statomas, buvo atlikti žemės paruošimo darbai, 2013 m. pastatytos sienos, didžioji dauguma iš blokelių, 2014 m. uždengta pirminė bituminė stogo danga. Pagal projektą namo sienų nemažą dalį sudaro vitrininiai langai, kuriuos Pareiškėjos sutuoktinis įsigijo jau po 2014 m. Vidiniai įrengimai, tokie kaip santechnika, šildymo sistema, elektros instaliacija, nebuvo įrengti, vidiniai šiltinimo, sandarinimo, apdailos paruošimo darbai, kas sudaro didžiąją namo vertę, nebuvo atlikti, kas, Pareiškėjos teigimu, atspindi pateikiamose nuotraukose.

Vertindama mokesčių administratoriaus įvardintas statybos išlaidas atskirais etapais 2012–2014 m. laikotarpiu, Pareiškėja teigia supratusi, kad būtent dėl jos sutuoktinio nurodytų statybos baigtumo procentų (60 proc.) jo nurodyta išlaidų gyvenamojo namo statybai suma ženkliai skyrėsi nuo UAB „Sistela“ pateiktų skaičiavimų, nežiūrint to, kad buvo vertinta aplinkybė, kad gyvenamasis namas statomas ūkio būdu. Statybos išlaidos buvo nustatytos pagal UAB „Sistela“ pateiktas statinių statybos skaičiuojamąsias kainas, laikant, kad medžiagų įsigijimui ir statybų reikmėms panaudotiems mechanizmom patirtos išlaidos sudaro 47,94 proc. nuo bendros statybų kainos, neskaičiuojant darbo užmokesčio sąnaudų.

Skunde nurodoma, kad didžioji dalis statybinių medžiagų gyvenamojo namo, esančio M. I. g., Vilniuje, statybai buvo pervežta iš Kėdainių, kur adresu: (duomenys neskelbtini), Pareiškėja ir jos sutuoktinis pagal 2006-11-03 žemės sklypo pirkimo ir pardavimo sutartį bendros jungtinės sutuoktinių nuosavybės teise iš R. Ž. ir V. Ž. nusipirko 0,1518 ha žemės sklypą, už 5000 Lt. Sklypas buvo parduotas su jame buvusiomis statybinėmis medžiagomis (plytomis, blokeliais, perdengimo plokštėmis, pamatų blokais ir t.t.). Šiame sklype jokių statybos ir rekonstrukcijos darbų nevykdė nei buvę šio sklypo savininkai, nei Pareiškėjos šeima. Statybinės medžiagos Pareiškėjos šeimai buvo parduotos kartu su žemės sklypu. Tvirtinant nekilnojamojo turto pirkimo ir pardavimo

sutartį, parduodamos statybinės medžiagos nebuvo įvardintos, nes jų pirkimui ir pardavimui nereikalaujama notarinė forma. Su pardavėju nesudaryta ir jokia tarpusavio sutartis. Ginčo dėl to nekilo, nes sklypo savininkas neturėjo, kur persivežti statybines medžiagas, o Pareiškėjos šeima tuo metu ketino vykdyti statybas įsigytame žemės sklype ir medžiagos jiems buvo reikalingos. Kai kurias medžiagas namo M. I. g. Vilniuje, statybai Pareiškėjos sutuoktinis pirko statybinių medžiagų parduotuvėse ne tik Vilniuje, bet ir Kaune, Kėdainiuose, taip pat turguose, pagal skelbimus laikraščiuose, internete, todėl kai kurių prekių įsigijimo dokumentų nėra gavęs iš pardavėjų, jų pateikti negalėjo ir mokesčių administratoriui.

Pareiškėja nurodo, kad su žemės sklypu įsigydami kai kurias statybines medžiagas 2006 m., ji su sutuoktiniu nebuvo numatę, kad jas panaudos gyvenamojo namo Vilniuje statybai ir kad po 10 metų, 2016 m. iš jų gali būti pareikalauta pateikti šių medžiagų įsigijimo dokumentus. Atkreipia dėmesį į tai, kad statybinių medžiagų įsigijimo metu 2006 m. jų kainos ženkliai skyrėsi nuo tų, kurias savo skaičiavimuose 2012–2014 m. taiko UAB „Sistela“, todėl Pareiškėja nesutinka su tuo, kad UAB „Sistela“ pateiktos gyvenamojo namo statybos išlaidos būtų vertinamos. Mokesčių administratoriui naudojant šį skaičiavimo metodą, Pareiškėjos nuomone, neįmanoma gauti objektyvaus, protingo ir teisingo rezultato, o šeimos išlaidos nepagrįstai didinamos.

Mokesčių administratorius nurodė, kad 2014 m. sutuoktinių faktiškai patirtos išlaidos viršijo gautas pajamas 346 442 Lt. Pareiškėjos nuomone, šis skirtumas susidarė dėl to, kad mokesčių administratorius nepripažino ir formaliu sandoriu bei gynybine pozicija laikė 300 000 Lt lėšų pasiskolinimą iš S. M. brolio D. M. . Pareiškėjos sutuoktinis ir D. M. yra broliai, D. M. įmonė naudoja Pareiškėjos sutuoktiniui priklausančiomis patalpomis (duomenys neskelbtini), jis turėjo ketinimų šį pastatą įsigyti. CK yra reglamentuotos sumos, kada reikalaujama sudaryti sutartį rašytine ar notarine forma, tačiau Pareiškėjos sutuoktinis su broliu sutaria gerai, todėl realiai nebuvo sudarę jokios rašytinės sutarties, o tokios sutarties pateikimas šiuo metu mokesčių administratoriaus galėtų būti vertinamas kaip fiktyvus. Todėl Pareiškėja nurodo, kad jos sutuoktinis dar kartą patvirtina, kad 300 000 Lt iš D. M. jis yra gavęs, iki šiol skola D. M. nėra gražinta, nes jis dar neapsisprendė dėl patalpų Gedimino g. 7, Kėdainiuose, savo verslui pirkimo.

Dėl Pareiškėjos įneštų lėšų, gautų iš tėvo J. A. , skunde nurodoma, jog J. A. , būdamas gyvas, vertėsi grūdinių kultūrų auginimu, gyvulininkyste, prekine daržininkyste, sodininkyste. J. A. užaugindavo žemės ūkio produkciją ir Pareiškėjos šeimai (daržovės, mėsa), dėl ko šeimos išlaidos maistui buvo minimalios.

Patikrinimo metu buvo nustatyta, kad J. A. 2011-06-03 teikė metinę gyventojų turto deklaraciją už 2010-06-01–2011-05-31 laikotarpį, kurioje nurodyta minėtu laikotarpiu gautų pajamų suma – 5268 Lt (t. y. 439 Lt / mėn. pensijos išmokos) ir deklaruotas privalomai registruotinas turtas (2 lengvieji automobiliai) už 2600 Lt, sukauptų piniginių lėšų nedeklaruota. Deklaracija buvo teikta J. A. pageidaujant gauti teisinę pagalbą. Dėl kokių priežasčių J. A. nedeklaravo piniginių lėšų Pareiškėjai nėra žinoma. Tačiau pajamų jis turėjo, gaudavo pensiją, vertėsi individualia prekybine veikla, auginė gyvulius, paukščius, gaudavo išmokas iš NMA. Apie 1997–98 m. (apytikriai) augindavo kiaules, kai jų kaina tuo metu būdavo tikrai didelė (apie 1000 Lt, apie 7 Lt už kg gyvo svorio). Nors mokesčių administratorius nesutinka su galimybe sutaupyti tokio dydžio pinigines lėšas, tačiau realiai Pareiškėja iš tėvo tokią pinigų sumą – 49000 Lt yra gavusi ir įnešusi į savo banko sąskaitą.

Skunde nurodoma, jog Pareiškėjos šeimos pajamos taip pat buvo uždirbtos daug ankstesniu laikotarpiu. Pareiškėjos sutuoktinis nuo 17 m. amžiaus dirbo, apie 15 m. šeima vertėsi agurkų auginimu. Pareiškėjos sutuoktinis yra gavęs nemažas pajamas pardavęs (duomenys neskelbtini) akcijas, iš investicinio fondo „N1“, Inovacinio banko indėlių, nuomos, išvežiojamosios prekybos, daržovių auginimo.

Mokesčių administratorius pats akcentavo, kad Pareiškėjos sutuoktinis 2002 m. vykdė sandorius, susijusius su nekilnojamoju turtu, naudojo bankų kreditų paslaugomis, jo kasmet didėjančios pajamos ženkliai viršijo šalies vidutines (t. y. 1998 m. siekė 5 639 Lt, 1999 m. – 13 750 Lt, 2000 m. – 11 306 Lt, 2001 m. – 14 962,45 Lt, 2002 m. – 16 049 Lt, 2003 m. – 37 306 Lt). Įvertinus 2002 m. gyventojų (šeimos) turto ir pajamų deklaracijos duomenis, mokestinio patikrinimo metu buvo vertinta, kad Pareiškėja ir jos sutuoktinis 2003-01-01 galėjo ne banke būti sukaukę deklaruotą 156 000 Lt piniginių lėšų ir Lietuvos taupomojo banko akcijų – obligacijų už

114 500 Lt, t. y. iš viso 270 500 Lt. Tačiau atsižvelgiant į tai, kad nei Pareiškėja, nei sutuoktinis teiktuose paaiškinimuose neįvardijo tikrinamojo laikotarpio pradžioje (2011-01-01) sukauptų piniginių lėšų sumos, patikrinimo metu vertinta Inspekcijos duomenų bazėse turima informacija, Pareiškėjos ir jos sutuoktinio bei kitų su jais susijusiais fizinių asmenų ankstesnių kontrolės procedūrų metu surinkta informacija, Pareiškėjos ir jos sutuoktinio paaiškinimuose pateikta informacija.

Pareiškėja teigia, kad fiziškai atsiminti vieno ar kito laikotarpio pradžioje turėtas lėšas, yra neįmanoma. Pareiškėjos sutuoktinispaaiškiniame buvo nurodęs, kad neteikė 2003 m. deklaracijos dėl šeimos saugumo ir reketo, nes pasitaikydavo, kad informacija būdavo nutekinama. Pareiškėjos šeimai priklausanti UAB „A1“ du kartus buvo nukentėjusi nuo nusikalstamų veikų (asmenys, apiplėšę parduotuvę, buvo nuteisti, jų padaryta žala atlyginta). Abi bylos buvo nagrinėjamos Kėdainių rajono apylinkės teisme. Nuosprendžių Pareiškėja teigia neišsaugojusi, tačiau, esant reikalui, juos bus galima išreikalauti iš Kėdainių rajono apylinkės teismo archyvo.

Skunde pateikiami argumentai dėl vartojimo išlaidų vertinimo. Nurodoma, jog mokesčių administratorius, atlikdamas 2012 m. pajamų ir išlaidų analizę, prie vartojimo išlaidų, nustatytų pagal banko sąskaitų išrašus, įtraukė įsigytas prekes už 10 952 Lt, iš kurių 8 217 Lt sudaro mokestinio patikrinimo metu apskaičiuotos 2012 m. Pareiškėjos ir jos sutuoktinio išlaidos, patirtos statant gyvenamąjį namą, adresu: M. I. g., Vilnius. Pareiškėjos nuomone, namo statybų išlaidų priskyrimas vartojimo išlaidoms iškreipia vartojimo išlaidų skaičiavimą, lyginant šias išlaidas su statistiniu Lietuvos vidurkiu, jos tampa didesnės.

Nurodoma, jog priimant sprendimą buvo neatsižvelgta į paaiškinimus ir pastabas, kad Pareiškėjos šeima maistui naudojo jos tėvo užaugintą žemės ūkio produkciją, Pareiškėjos sutuoktinis turėjo galimybę naudotis tarnybiniu automobiliu ir rūbais, darbdavys padengdavo kuro ir visas kitas išlaidas, susijusias su automobilio ir komunikacijų (telefono, interneto, kompiuterio) išlaikymu, dažnai dalyvaudavo verslo pietuose ir vakarienėse, kurie jam nekainuodavo, pakankamai dažnai vykdavo į verslo komandiruotes, kurių metu buvo suteikiamas pilnas išlaikymas.

Mokesčių administratorius duomenis apie vartojimo išlaidas surinko, vertindamas banko sąskaitų išrašus ir vadovaudamasis Statistikos departamento pateikta informacija (pagal požymį „kiti miestai“), kai Statistikos departamento nurodomos vidutinės vartojimo išlaidos trimis namų ūkio nariams 2011 m. sudarė 20 144 Lt / m., 2012 m. – 21 001 Lt / m., 2013 m. – 22 018 Lt / m., 2014 m.– 23 242 Lt / m. Pareiškėjos nuomone, toks vartojimo išlaidų skaičiavimas negali būti objektyvus ir teisingas, neatspindi realių vartojimo išlaidų.

Pareiškėja nurodo, jog ji ir jos sutuoktinis mokesčių administratoriui negalėjo pateikti jokio kito pajamų šaltinio, išskyrus tą, kurį nurodė savo paaiškinimuose bei skunde. Paaiškina, kad nenori būti nesąžiningi ir teikti šiuo metu surašytas sutartis su A. M. , D. M. , nes jas mokesčių administratorius galėtų vertinti kaip fiktyvias. Pareiškėja teigia, kad ji su sutuoktiniu laikosi savo paaiškinimuose nurodytų aplinkybių.

Pareiškėja nurodo pastabose dėl patikrinimo akto prašiusi atleisti ją nuo delspinigių mokėjimo, nes pajamų šaltinius nurodė tokius, kokie jie faktiškai buvo, nors mokesčių administratorius jų nepripažino. Sprendime detalai išdėstyti atleidimo nuo delspinigių pagrindai, tačiau mokesčių administratorius, įvertinęs Pareiškėjos ir jos sutuoktinio materialinę padėtį, padarė išvadas, kad atleisti nuo delspinigių mokėjimo nėra pagrindo. Pareiškėjos nuomone, ji atleistina nuo delspinigių mokėjimo MAĮ 141 str. 1 d. 1 ir 2 punktuose įtvirtintais pagrindais.

Skunde nurodoma, jog Pareiškėja, vadovaudamasi MAĮ 71 straipsniu, buvo pateikusi pasiūlymą Inspekcijai pasirašyti susitarimą dėl mokesčių dydžio, tačiau nebuvo informuota apie skundo nagrinėjimo sustabdymą iki bus išnagrinėtas pasiūlymas pasirašyti susitarimą, nebuvo kviečiama atvykti nei į Kauno AVMI, nei į Inspekciją dėl susitarimo sąlygų aptarimo. Ketinimą pasirašyti susitarimą Pareiškėja teigia turinti iki šiol.

Vadovaudamasis tuo, kas išdėstyta, Pareiškėja skunde prašo panaikinti Inspekcijos 2017-09-22 sprendimą Nr. 68-145 ir perduoti skundą centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo, siekiant pasirašyti susitarimą MAĮ 71 straipsnio pagrindu.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija) konstatuoja, jog ginčijamas Inspekcijos 2017-09-22 sprendimas Nr. 68-145 keistinas.

Giņas šioje byloje kilo dėl nurodymų Pareiškėjai sumokėti į biudžetą GPM bei su šiuo mokesčiu susijusias delspinigių ir baudos sumas mokesčių administratoriui patikrinimo metu konstatavus, jog Pareiškėjos ir jos sutuoktinio 2013 ir 2014 m. patirtos išlaidos viršijo juridinę galią turinčiais dokumentais pagrįstas pajamas 731 356 Lt (2013 m. – 384 914 Lt, 2014 m. – 346 442 Lt), t. y. Pareiškėja tikrintuoju laikotarpiu gavo kitų pajamų, kurių mokesčių įstatymų nustatyta tvarka nedeklaravo (*kiekvienas iš sutuoktinių po 365 678 Lt (731 356 / 2)*), nuo kurių neapskaičiavo ir nesumokėjo į biudžetą GPM. Mokesčių administratorius, konstatavęs, jog Pareiškėjos išlaidos nurodytoju laikotarpiu viršijo jos pajamas, taikė MAĮ 70 str. 1 dalies nuostatas ir mokesčius Pareiškėjai apskaičiavo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą, taikydamas išlaidų metodą.

Įvertinus skundžiamą Inspekcijos sprendimą bei Kauno AVMI patikrinimo aktą ir sprendimą dėl patikrinimo akto tvirtinimo, matyti, kad šiuose dokumentuose išsamiai aptartos mokesčių administratoriaus nustatytos faktinės aplinkybės, susijusios su Pareiškėjos (jos šeimos) gautomis pajamomis bei patirtomis išlaidomis, taip pat MAĮ 70 straipsnio ir Taisyklių nuostatos, reglamentuojančios mokesčių apskaičiavimo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą taikymą. Todėl Komisija, vengdama pasikartojimų ir sutikdama su mokesčių administratoriaus pateiktu MAĮ 70 straipsnio bei Taisyklių nuostatų vertinimu, plačiau šių nuostatų ir faktinių ginčo bylos aplinkybių, kurios yra išdėstytos ir šio Komisijos sprendimo nustatomojoje dalyje, iš naujo neapartinėja, o sprendime pasisako dėl Pareiškėjos skunde Komisijai ir skundo nagrinėjimo Komisijos posėdyje metu nurodytų esminių nesutikimo su skundžiamu Inspekcijos sprendimu apibrėžtose ginčo ribose motyvų.

Iš bylos medžiagos matyti, jog Pareiškėja kaip vieną iš pajamų, kurias ji su sutuoktiniu tikrinamuoju laikotarpiu panaudojo išlaidoms padengti, šaltinių nurodė sutuoktiniui S. M. brolio D. M. 2013-12-26 paskolintas 300 000 Lt bei Pareiškėjai tėvo J. A. 2013 m. pabaigoje dovanotas 49 000 Lt pinigines lėšas, kurias Pareiškėja 2014-12-29 įnešė į savo sąskaitą banke „Swedbank“, AB.

Taigi, įrodinėjimo dalykas šioje ginčo dalyje yra aplinkybė, ar Pareiškėja ir jos sutuoktinis gavo ar negavo ginčo pajamas, mokesčių administratoriaus pripažintas kaip nepagrįstas. Komisija nurodo, jog dėl įrodymų vertinimo, kai, remiantis įvairiais civiliniais sandoriais, įrodinėjamas (grindžiamas) mokesčių mokėtojo gautų pajamų realumas, LVAT 2007-03-15 nutartyje adm. byloje Nr. A17-301/2007, publikuotoje „Administracinė jurisprudencija“, 2007, Nr. 11, yra išaiškines, jog *įrodinėjimo dalykas* šiuo atveju yra *aplinkybės, ar pinigų sumos mokesčių mokėtojui realiai buvo ar nebuvo perduotos, t. y. gautos ar negautos pajamos*. Šios aplinkybės turėtų būti įrodinėjamos tiesioginiais įrodymais, iš kurių galima daryti vienareikšmę išvadą apie įrodinėjimo dalyką sudarančias aplinkybes (pavyzdžiui: mokėjimo pavedimai, patvirtinantys lėšų judėjimą; asmenų, iš kurių pajamos neva gautos, paaiškinimai apie tai, kad lėšos perduotos ar neperduotos; kitų liudytojų, galinčių patvirtinti ar paneigti lėšų perdavimą, parodymai). Įstatymas nedraudžia įrodinėti ir netiesioginiais įrodymais, t. y. įrodymais, daugiareikšmiai susijusiais su įrodinėjimo dalyką sudarančiomis aplinkybėmis (pavyzdžiui: įrodymai apie tai, kokiomis lėšomis galėjo disponuoti asmuo, iš kurio galėjo būti gautos pajamos; įrodymai apie gautų lėšų panaudojimo aplinkybes ir pan.). Tokio pobūdžio bylose išvada apie tai, kad mokesčių mokėtojas nepagrindė pajamų, neturėtų būti daroma vien netiesioginių įrodymų pagrindu (pavyzdžiui, įrodymai apie tai, kad paskolos davėjas neturėjo teisėtų pajamų). Tokios praktikos LVAT laikėsi ir priimdamas vėlesnes nutartis: 2011-02-04 adm. byloje Nr. A438-201/2011, 2011-04-01 adm. byloje Nr. A438-953/2011, 2011-09-15 adm. byloje Nr. A442-2502/2011, 2015-02-10 adm. byloje Nr. (e)A-110-438/2015, 2015-03-02 adm. byloje Nr. A690-556/2015 ir kt.

Atsižvelgiant į išdėstytas LVAT praktikos nuostatas šioje ginčo dalyje ir yra vertinami byloje surinkti įrodymai bei nustatytos faktinės aplinkybės. Sprendžiant dėl Inspekcijos sprendimo teisėtumo bei pagrįstumo, t. y. realiai negautų Pareiškėjos ginčo pajamų, vertintina, ar mokesčių administratoriaus turimi bei pateikti įrodymai yra pakankami priimtam sprendimui pagrįsti, ar vis dėlto iš mokesčių mokėtojo pusės buvo pateikti kitokie faktiniai duomenys (ginčo išlaidos pagrįstos realiomis pajamomis), kurie paneigia apskaičiuotą mokesčių bei su juo susijusias sumas.

Iš bylos medžiagos matyti, kad Pareiškėjos sutuoktinis savo poziciją dėl iš brolio D. M. gautų piniginių lėšų realumo iš esmės grindžia savo bei su juo susijusio asmens brolio D. M. tvirtinimais apie lėšų skolinimą (Pareiškėja bei D. M. sutuoktinė patvirtino pinigų skolinime

nedalyvavę, tačiau žinančios apie tai). Ir nors vertinant byloje esančius dokumentus tikėtina yra Pareiškėjos sutuoktinio versija, jog brolis perdavė 300 000 Lt kaip užstatą už pastatą (duomenys neskelbtini) (šiuo adresu D. M. vykdo veiklą pagal tarp jo ir Pareiškėjos valdomos UAB „A1“ pasirašytą 2012-12-09 panaudos sutartį), visi kiti byloje surinkti įrodymai ne patvirtina, bet paneigia Pareiškėjos sutuoktinio nurodytojo piniginių lėšų gavimo šaltinio realumą. Pažymėtina, jog mokesčių administratorius Pareiškėjos patikrinimo metu atliko D. M. bei jo sutuoktinės mokesčius tyrimus (2016-10-13 mokesčio tyrimo ataskaitos Nr. FR0686-2028, Nr. FR0686-2029), kurių metu nustatė, jog jų pačių 2011–2012 m. patirtos išlaidos viršijo oficialiai gautas pajamas, o 2013 m. pajamų nors ir pakako išlaidoms padengti, tačiau jos buvo nepakankamos sukaupti 300 000 Lt sumą ir perduoti ją broliui (ypač atsižvelgiant į tą aplinkybę, jog D. M. šeimos paskolų likučiai 2014-01-01 buvo 329 598 Lt). Be to, iš bylos medžiagos matyti, kad D. M. ir jo sutuoktinė gautų pajamų, kurias vėliau perdavė Pareiškėjos sutuoktiniui, šaltiniais nurodė iš artimųjų giminaičių gautas pinigines lėšas. Tačiau mokesčių administratorius, atlikęs šių asmenų pajamų ir išlaidų analizę, konstatavo, jog pinigines lėšas D. M. neva perdavę giminaičiai tokių finansinių galimybių neturėjo.

Pasisakydama šiuo mokesčio ginčo aspektu Komisija pažymi, jog MAĮ nuo 2013-01-01 (2012-06-19 įstatymo Nr. XI-2078 redakcija) buvo papildytas 42¹ straipsniu, nustačiusi nuolatiniams Lietuvos gyventojams pareigą pateikti Inspekcijai informaciją apie jų sudarytus sandorius, kurie atitinka visas šias sąlygas: 1) gyventojas pagal sudarytus sandorius gauna lėšų (įskaitant pasiskolintas) iš fizinių arba užsienio juridinių asmenų; 2) asmens gyventojui per vienus kalendorinius metus grynaisiais pinigais sumokėta suma pagal vieną sandorį arba pagal keletą su tuo pačiu asmeniu sudarytų sandorių viršija penkiasdešimt tūkstančių litų; 3) sandoriai nėra notarinės formos; 4) gyventojas pagal sandorius negauna pajamų, kurios mokesčių administratoriui yra deklaruotos kitų mokesčių įstatymų nustatyta tvarka, bet ir tokios informacijos nepateikimo pasekmės – *jeigu gyventojas centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka ir terminais šio straipsnio 1 dalyje nurodytos informacijos nepateikė, tokiais sandoriais negali būti pagrįžiami jo turto įsigijimo ir pajamų gavimo šaltiniai* (nurodytojo straipsnio 3 dalis). Inspekcijos viršininkas 2012-10-11 įsakymu Nr. VA-92 „Dėl nuolatinio Lietuvos gyventojų pranešimo apie sudarytus sandorius PRC907 formos, papildomo lapo PRC907P formos bei jos pildymo ir pateikimo taisyklių patvirtinimo“ patvirtino Nuolatinio Lietuvos gyventojų pranešimo apie sudarytus sandorius PRC907 formą, papildomą lapo PRC907P formą, šių formų pildymo ir pateikimo taisykles, nustatė, kad PRC907 forma naudojama teikiant informaciją apie 2012 m. ir vėlesniais metais sudarytus sandorius. Taigi, atsižvelgiant į nurodytąjį teisinį reglamentavimą, į ginčo byloje nustatytas aplinkybes, jog Pareiškėjos sutuoktinis turėjo pareigą pateikti mokesčių administratoriui informaciją apie ginče aptariamą su broliu D. M. sudarytą sandorį (sandoris atitiko visas MAĮ 42¹ straipsnyje įtvirtintas sąlygas), jog PRC907 formos mokesčių administratoriui Pareiškėjos sutuoktinis nepateikė (pagal minėtų taisyklių 31 punktą gyventojai pranešimą mokesčių administratoriui pateikia iki kalendorinių metų, einančių po ataskaitinio laikotarpio, gegužės 1 dienos), darytina išvada, jog šios aplinkybės konstatavimas jau yra pakankamas pagrindas nepripažinti Pareiškėjos sutuoktinio su broliu 2013 m. įforminto sandorio kaip sandorio, pagrindžiančio Pareiškėjos šeimos 2013 m. gautų 300 000 Lt pajamų šaltinį.

Komisija pažymi, jog analogiškos įrodinėjimo taisyklės taikytinos ir vertinant kitą Pareiškėjos nurodytą pajamų gavimo šaltinį – jos 2014-12-29 į banko sąskaitą įneštas 49 000 Lt lėšas, kurias Pareiškėja teigia gavusi iš savo tėvo J. A. . Byloje nustatyta, kad Pareiškėja 2014-12-29 į savo sąskaitą banke „Swedbank“, AB, grynaisiais pinigais įnešė 49 000 Lt. Mokesčių administratoriui teiktame 2016-08-16 paaiškinime ji nurodė, jog tai yra 2014-05-28 mirusio tėvo paliktos santaupos grynaisiais. Pažymėtina, jog Pareiškėja paveldėjimo ar kito juridinę galią turinčio dokumento, pagrindžiančio šių pajamų gavimo šaltinį, mokesčių administratoriui nepateikė. Skundo nagrinėjimo Komisijos posėdyje metu Pareiškėja tvirtino, jog tėvas 2013 m. pabaigoje padovanojo jai apie 50 000 Lt, kuriuos ji laikė namuose, po to 2014 m. įnešė į sąskaitą banke. Tačiau iš bylos medžiagos matyti, jog J. A. 2013-10-30 dovanojimo sutartimi padovanojo dukrai 1,4600 ha žemės ūkio paskirties žemės sklypą (duomenys neskelbtini) (įgytą 2013-09-26 pirkimo sutartimi), todėl lieka nepaaiškinta aplinkybė, kodėl tėvas, dovanodamas dukrai nekilnojamąjį turtą, ta pačia sutartimi neįformino ir piniginių lėšų dovanojimo fakto, juolab, kad, kaip tvirtina

Pareiškėja, abu sandoriai buvo sudaryti 2013 m. pabaigoje. Taip pat iš bylos medžiagos matyti, jog mokesčių administratorius pagal Inspekcijos informacinių bazių duomenis, kontrolės procedūrų metu surinktą informaciją vertino J. A. finansines galimybes sukaupti ginče nurodytą piniginių lėšų sumą ir padarė išvadą, jog jis tokių finansinių galimybių neturėjo, nes jo paties 2011-06-01–2014-05-28 laikotarpiu patirtos išlaidos viršijo gautas pajamas. Pareiškėja skunde tvirtina, jog J. A. , būdamas gyvas, vertėsi grūdinių kultūrų auginimu, gyvulininkyste, prekine daržininkyste, sodininkyste, todėl jis tikrai turėjo galimybes sukaupti ginče minimą piniginių lėšų sumą. Tačiau Komisija, atsižvelgdama į tai, jog šie Pareiškėjos tvirtinimai yra nepagrįsti jokiais objektyviais įrodymais, jog pats J. A. , 2011-06-03 teikdamas metinę gyventojų turto deklaraciją už 2010-06-01–2011-05-31 laikotarpį, turimų santaupų nedeklaravo, taip pat į tai, jog mokesčių administratorius mokestinio patikrinimo metu įvertino duomenis apie J. A. 2010–2014 m. iš Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos gautas tiesiogines išmokas už pasėlius, galvijus ir mėsines avis, nurodo sutinkanti su mokesčių administratoriaus išvada, jog Pareiškėjos tariamai po tėvo J. A. mirties paliktų santaupų gavimas vertintinas kaip formalus, tikrovės neatitinkantis faktas, siekiant pateisinti 2014-12-29 grynaisiais į banko sąskaitą įneštų piniginių lėšų gavimo šaltinį.

Įvertinus ginčijamame Inspekcijos sprendime bei aukščiau šiame sprendime aprašytų aplinkybių, keliančių pagrįstą abejonių aptariamų paskolos ir dovanojimo sandorių sudarymo ir vykdymo realumu, visumą bei byloje *nesant jokių objektyvių įrodymų*, jog D. M. grynaisiais pinigais realiai perdavė Pareiškėjos sutuoktiniui 300 000 Lt, o Pareiškėjos tėvas J. A. – 49 000 Lt piniginių lėšų sumą, darytina išvada, jog mokesčių administratorius pagrįstai nepripažino šių sandorių pagrindu Pareiškėjai ir jos sutuoktiniui neva perduotų lėšų jų šeimos 2013 ir 2014 m. gautų pajamų šaltiniais.

Pažymėtina ir tai, jog, kaip yra konstatavęs LVAT savo praktikoje (pavyzdžiui: 2013-04-15 sprendimas adm. byloje Nr. A-602-27/2013, 2015-12-28 nutartis adm. byloje Nr. A-1305-602/2015, 2016-02-08 nutartis adm. byloje Nr. A-145-602/2016), pasirinkdamas pajamas gauti grynaisiais pinigais (dėl ko šių pajamų gavimo faktas nėra fiksuojamas kredito įstaigose esančių sąskaitų išrašuose) ir šių pajamų nedeklaruodamas, pateikiant atitinkamo mokestinio laikotarpio pajamų deklaracijas (pavyzdžiui, kai tokios deklaracijos teikimas nėra privalomas), mokesčių mokėtojas prisiima ir visą riziką dėl jam tenkančios įrodinėjimo naštos.

Ginčo byloje Pareiškėja nesutinka su 118 863,26 Lt sumos, kurią Pareiškėjos sutuoktinis 2011-08-08 mokėjimo pavedimu pervedė sūnui A. M. , priskyrimu šeimos 2011 m. patirtoms išlaidoms. Pareiškėja tvirtina, jos sutuoktinis mokesčių administratoriui teiktame paaiškinime nurodė, kad apie 25000 GBP buvo sūnaus uždirbtos ir pas jį saugomos lėšos, kurios sūnui nusprendus įsigyti būstą Didžiojoje Britanijoje, buvo konvertuotos ir pervestos į jo sąskaitą, o dalis pinigų, apie 4800 GBP, dovanota. Pareiškėjos tvirtinimu, jos ir sutuoktinio poziciją dėl nurodytosios sumos vertinimo pagrindžia sūnaus A. M. teikti paaiškinimai, kuriuose jis nurodė, kad savo uždirbtus pinigus kaupė ir laikė pas tėvą Lietuvoje, aplinkybės, jog dirbdamas Didžiojoje Britanijoje sūnus periodiškai parveždavo sukauptas lėšas, tačiau duomenų, patvirtinančių pinigų gabenimą ar valiutos konvertavimą, pateikti negali, nes pervežamos sumos neviršijo leistinų, jog negali nurodyti tikslių aplinkybių, patvirtinančių grynųjų pinigų perdavimą dėl Pareiškėjos sutuoktinį ir sūnų siejančių tėvo ir sūnaus tarpusavio santykių, pagrįstų pasitikėjimu, taip pat Pareiškėjos sutuoktinio mokesčių administratoriui teikti paaiškinimai, kuriuose jis ginčo sumos neįvardijo kaip 2011-01-01 turėtų piniginių lėšų, nes šios piniginių lėšų jam nepriklausė, o buvo sutaupytos sūnaus.

Vertinant Pareiškėjos poziciją šioje ginčo dalyje pažymėtina, jog byloje esančiame tiesioginiame piniginių lėšų perdavimo A. M. faktą patvirtinančiame įrodyme – 2011-08-08 tarptautiniame mokėjimo pavedime nurodyta pervedamų lėšų paskirtis – „dovana“. Mokesčių administratorius patikrinimo metu nustatė, jog Pareiškėjos sutuoktinis tą pačią dieną, kada buvo atliktas tarptautinis mokėjimo pavedimas, t. y. 2011-08-08, į savo vardu atidarytą sąskaitą Nr. LT(duomenys neskelbtini) AB SEB banke įnešė 106 000 Lt grynaisiais pinigais ir 14 000 Lt pervedė iš kitos sąskaitos Nr. LT(duomenys neskelbtini). 2011-08-08 Pareiškėjos sutuoktinio sąskaitoje Nr. LT(duomenys neskelbtini) atliktas 119 661 LTL konvertavimas į GBP (kursu 3,9887) ir atliktas tarptautinis mokėjimo pavedimas sūnui A. M. . Pagal sąskaitos Nr. LT(duomenys neskelbtini) išrašus nustatyta, kad 14 000 Lt suma buvo sukaupta iš Pareiškėjos sutuoktinio gautų pajamų, susijusių su darbo užmokesčiu, nekilnojamojo turto nuomos pajamų. Mokesčių

administratorius patikrinimo metu taip pat tyrė Pareiškėjos sutuoktinio 2016-05-31 paaiškinime nurodytą versiją, jog dalis dovanotos sumos (apie 25 000 GBP) buvo jo saugomos sūnaus sutaupytos lėšos, kurias šis sukaupe nuo savo darbinės veiklos pradžios, rinko ir vertino duomenis apie A. M. gautas pajamas bei patirtas išlaidas gyvenant Lietuvoje, taip pat užsienio mokesčių administratoriaus pateiktą informaciją apie A. M. Didžiojoje Britanijoje 2009-04-06–2011-04-05 laikotarpiu gautas pajamas. Įvertinęs surinktų duomenų, pagal kuriuos A. M. 2004–2011 m. laikotarpiu užteko lėšų vartojimo išlaidoms padengti, tačiau ne sukaupti paaiškinimuose nurodytą 29800 GBP grynujų lėšų sumą ir juo labiau šią sumą grynaisiais dalimis perduoti saugoti tėvui (byloje nėra jokių faktinių duomenų apie piniginių lėšų gabenimą į Lietuvą, valiutos konvertavimą ir pan.), visumą mokesčių administratorius, Komisijos vertinimu, padarė pagrįstą išvadą, kad Pareiškėjos sutuoktinis 2011-08-08 tarptautiniu mokėjimo pavedimu dovanavo sūnui savo paties sukauptas, o ne A. M. sutaupytas pinigines lėšas. Pareiškėja šioje ginčo dalyje nepateikė abejonių nekeliančių įrodymų, kurie paneigtų mokesčių administratoriaus nustatytas aplinkybes, todėl mokesčių administratoriaus surinkti duomenys laikytini pakankamais ir mažinti Pareiškėjos šeimos 2011 m. patirtas išlaidas 25 000 GBP (99 717,50 Lt), kaip kad tvirtina Pareiškėja skunde Komisijai, nėra jokio teisinio pagrindo.

Pareiškėja skunde nesutinka su jos ir sutuoktinio patikrinimo metu nustatytais vienbučio gyvenamojo namo M. I. g., Vilniuje, statybos išlaidomis. Teigia, jos sutuoktinis mokesčių administratoriui nurodė faktiškai patirtas išlaidas 2012–2014 m., o būtent: 2012 m. – 5 000 Lt, 2013 m. – 20 000 Lt, 2014 m. – 15 000 Lt, t. y. iš viso minėtu laikotarpiu statybos išlaidos sudarė 40 000 Lt, taip pat gyvenamojo namo statybos baigtumo procentą – 60 proc. Įvertinę namo statybai patirtas išlaidas, Pareiškėja ir jos sutuoktinis skunde Komisijai nurodo manantys, kad 2014 m. namo baigtumo procentas realiai galėjo būti nuo 25 iki 30 proc. Tai, pasak Pareiškėjos, patvirtina pridedamos rastos statybos darbų fiksavimo nuotraukos. 2012 m. pastatas nebuvo statomas, buvo atlikti žemės paruošimo darbai, 2013 m. pastatytos sienos, didžioji dauguma iš blokelių, 2014 m. uždengta pirminė bituminė stogo danga. Pagal projektą namo sienų nemažą dalį sudaro vitrininiai langai, kuriuos Pareiškėjos šeima įsigijo jau po 2014 m. Vidiniai įrengimai, tokie kaip santechnika, šildymo sistema, elektros instaliacija, nebuvo įrengti, vidiniai šiltinimo, sandarinimo, apdailos paruošimo darbai, kas sudaro didžiąją namo vertę, nebuvo atlikti, kas, Pareiškėjos teigimu, atsispindi pateikiamose nuotraukose. Skunde Komisijai Pareiškėja nurodė, kad didžioji dalis statybinių medžiagų gyvenamojo namo, esančio M. I. g., Vilniuje, statybai buvo pervežta iš Kėdainių, kur adresu: (duomenys neskelbtini), Pareiškėja ir jos sutuoktinis pagal 2006-11-03 žemės sklypo pirkimo ir pardavimo sutartį bendros jungtinės sutuoktinių nuosavybės teise nusipirko 0,1518 ha žemės sklypą. Sklypas buvo parduotas su jame buvusiomis statybinėmis medžiagomis (plytomis, blokeliais, perdengimo plokštėmis, pamatų blokais ir t. t.), kurias vėliau Pareiškėjos šeima panaudojo ginčo gyvenamojo namo statybai.

Komisija pažymi, jog Pareiškėjos argumentai šioje ginčo dalyje yra nepagrįsti. Byloje nustatyta, jog Pareiškėja ir jos sutuoktinis *nepateikė* gyvenamojo namo M. I. g., Vilniuje, *statybos išlaidas pagrindžiančių juridinę galią turinčių dokumentų*, todėl mokesčių administratorius patikrinimo metu, vadovaudamasi MAĮ 70 straipsnio bei Taisyklių nuostatomis, apskaičiavo statybos išlaidas taikydamas ekonominių modelių metodą (Taisyklių 6.3.6 papunktis). Iš bylos medžiagos matyti, jog mokesčių administratorius rėmėsi dviem šaltiniais: Pareiškėjos sutuoktinio 2017-04-26 pateiktame paaiškinime nurodyta informacija, kad gyvenamojo namo statyboms (60 proc. baigtumas) išleido iš viso 40 000 Lt, 2012 m. – 5 000 Lt, 2013 m. – 20 000 Lt, 2014 m. – 15 000 Lt bei UAB „Sistela“ pateiktomis statinių statybos skaičiuojamosiomis kainomis. Nustatęs, kad Pareiškėjos sutuoktinio paaiškinime nurodytos faktiškai patirtos ginčo gyvenamojo namo statybos išlaidos (40 000 Lt) ženkliai skyrėsi nuo statybų kainos, apskaičiuotos pagal UAB „Sistela“ duomenis (157 196 Lt), mokesčių administratorius, vadovaudamasis MAĮ 8 straipsnyje įtvirtintais protingumo ir teisingumo kriterijais, Pareiškėjos ir jos sutuoktinio vienbučio gyvenamojo namo 2012–2014 m. statybų išlaidas nustatytė apskaičiuodamas statybų išlaidų vidurkį pagal Pareiškėjos sutuoktinio nurodytas ir UAB „Sistela“ apskaičiuotas statybos išlaidas. Tokiu būdu nustatytos 2012–2014 m. Pareiškėjos ir jos sutuoktinio patirtos statybos išlaidos 2012 m. sudarė 8 217 Lt, 2013 m. – 73 948 Lt, 2014 m. – 16 433 Lt (patikrinimo akto 10–11 psl.).

Pareiškėja skunde Komisijai nurodo, jog jos sutuoktinis suklydo nurodydamas namo baigtumą procentais, nes 2014 m. namo baigtumo procentas realiai galėjo būti nuo 25 iki 30 proc. Tai, pasak Pareiškėjos, patvirtina pridėdamos rastos statybos darbų fiksavimo nuotraukos. Nurodytuosius Pareiškėjos argumentus Komisija vertina kaip gynybinę jokiais objektyviais įrodymais neparemtą poziciją. Šios pozicijos nepatvirtina ir Pareiškėjos Inspekcijai pateiktos statybos darbų fiksavimo nuotraukos, nes nesant informacijos apie tai, kada buvo fotografuota ir koks objektas, susieti šias nuotraukas su Pareiškėjos šeimos statytu gyvenamuoju namu konkrečiais metais, nėra pagrindo. Pagrįstų abejonių Komisijai kelia ir Pareiškėjos nurodyta versija dėl dalies statybinių medžiagų (plytų, blokelių, perdengimo plokščių, pamatų blokų ir kt.) įsigijimo 2006 m. kartu su pirktu žemės sklypu (duomenys neskelbtini), kurias vėliau Pareiškėjos sutuoktinis persivežė ir panaudojo ginčo gyvenamajam namui statyti, nes iš byloje esančios UAB „Verslavita“ surašytos ūkinio pastato su žemės sklypu, esančių (duomenys neskelbtini), vertinimo ataskaitos Nr. KN-14-106 turinio matyti, jog minėtame sklype, iš kurio Pareiškėjos sutuoktinis neva persivežė statybines medžiagas, 2005–2014 m. buvo vykdomos 99 kv. m ūkio pastato statybos (pagal kadastro duomenis 2014-09-02 pastato baigtumas buvo 92 proc., Pareiškėja su sutuoktiniu ši nekilnojamąjį turtą pardavė 2014-11-10).

Komisija, atsižvelgusi į tai, kas išdėstyta, daro išvadą, kad nagrinėjamo ginčo atveju mokesčių administratoriaus pasirinktas statybos išlaidų apskaičiavimo būdas atitinka protingumo ir teisingumo kriterijus, kurių būtina laikytis apskaičiuojant mokesčių bazę pagal MAĮ 70 str. 1 dalį, o pagrįstais pripažinti Pareiškėjos jokiais objektyviais įrodymais nepagrįstus motyvus dėl kitokio statybos išlaidų dydžio, nei nustatė mokesčių administratorius, nėra pagrindo.

Komisija pažymi, jog kitaip vertinti Pareiškėjos sutuoktinio 2013-01-14 mokėjimo pavedimu UAB „Makveža“ pervestą 10 911,98 Lt sumą už *Monier* firmos čerpes, nei ją vertino mokesčių administratorius patikrinimo metu priskirdamas šią sumą prie Pareiškėjos šeimos 2013 m. patirtų išlaidų, atsižvelgiant vien tik į Pareiškėjos sutuoktinio pateiktą paaiškinimą, jog šias čerpes pagal skelbimą jis pardavė už panašią kainą, nesant jokių šių aplinkybę patvirtinančių objektyvių duomenų, neturi pagrindo. Juolab kad kaip teisingai akcentavo Inspekcija ginčijamame sprendime, pagal LVAT praktiką apsiribojimas vien teiginiais, atsikirtimais, nepagrįstais jokiais įrodymais, negali nulemti aplinkybių vertinimo mokesčių mokėtojo naudai (LVAT 2010-11-08 nutartis adm. byloje Nr. A-556-1527/2010, 2011-12-22 nutartis adm. byloje Nr. A-575-912/2011 ir kt.).

Pareiškėja skunde tvirtina, jog mokesčių administratorius, atlikdamas jos šeimos 2012 m. pajamų ir išlaidų analizę, prie vartojimo išlaidų, nustatytų pagal banko sąskaitų išrašus, įtraukė 10 952 Lt už įsigytas prekes, iš kurių 8 217 Lt sudaro patikrinimo metu apskaičiuotos 2012 m. Pareiškėjos ir jos sutuoktinio išlaidos, patirtos statant gyvenamąjį namą M. I. g., Vilniuje. Pareiškėjos nuomone, namo statybų išlaidų priskyrimas vartojimo išlaidoms iškreipia vartojimo išlaidų skaičiavimą, lyginant šias išlaidas su statistiniu Lietuvos vidurkiu, jos tampa didesnės. Nurodo, jog priimant sprendimą buvo neatsižvelgta į paaiškinimus ir pastabas, kad Pareiškėjos šeima maistui naudojo jos tėvo užaugintą žemės ūkio produkciją, Pareiškėjos sutuoktinis turėjo galimybę naudotis tarnybiniu automobiliu ir rūbais, darbdavys padengdavo kuro ir visas kitas išlaidas, susijusias su automobilio ir komunikacijų (telefono, interneto, kompiuterio) išlaidymu. Mokesčių administratorius duomenis apie vartojimo išlaidas surinko, vertindamas banko sąskaitų išrašus ir vadovaudamasis Statistikos departamento pateikta informacija (pagal požymį „kiti miestai“), kai Statistikos departamento nurodomos vidutinės vartojimo išlaidos trims namų ūkio nariams 2011 m. sudarė 20 144 Lt, 2012 m. – 21 001 Lt, 2013 m. – 22 018 Lt, 2014 m. – 23 242 Lt. Pareiškėjos nuomone, toks vartojimo išlaidų skaičiavimas negali būti objektyvus ir teisingas, neatspindi realių vartojimo išlaidų.

Komisija, įvertinusi šioje ginčo dalyje surinktą bylos medžiagą, nurodo neturinti pagrindo pagrįstais pripažinti Pareiškėjos motyvus dėl kitokio vartojimo išlaidų dydžio nei ginčo atveju nustatė mokesčių administratorius. Iš bylos medžiagos matyti, jog Pareiškėjos sutuoktinis 2016-05-31 paaiškinime nurodė, jog šeima 2011–2014 m. laikotarpiu patyrė apie 20 000 Lt vartojimo, įskaitant kelionių, išlaidas. Tačiau mokesčių administratorius pagal Pareiškėjos ir jos sutuoktinio sąskaitų Lietuvos bankuose išrašus nustatė, jog šeimos vartojimo išlaidos (2011 m. – 39 025 Lt, 2012 m. – 73 438 Lt, 2013 m. – 55 965 Lt), išskyrus 2014 m. (19 211 Lt), ženkliai viršijo tiek Pareiškėjos sutuoktinio paaiškinime nurodytąsias, tiek remiantis Statistikos departamento

pateikta informacija trims namų ūkio nariams apskaičiuotas vartojimo išlaidas. Todėl mokesčių administratorius, apskaičiuodamas 2011–2014 m. išlaidas, viršijančias iš oficialių šaltinių gautas pajamas, vertino Pareiškėjos (jos šeimos) *faktiškai* patirtas vartojimo išlaidas, kurias nustatė pagal AB SEB banko bei banko „Swedbank“, AB pateiktus Pareiškėjos ir jos sutuoktinio sąskaitų išrašus. Kaip jau buvo minėta, ginčo atveju Pareiškėjos mokesčių bazė buvo nustatyta vadovaujantis MAĮ 70 str. 1 dalies nuostatomis pritaikius Taisyklėse įtvirtintą išlaidų metodą. Pagal Taisyklių 14 punktą šis metodas gali būti taikomas tais atvejais, kai turima informacija (duomenys) apie mokesčių mokėtojo ir jo šeimos narių išlaidas. Vertinimas atliekamas lyginant mokesčių mokėtojo ir jo šeimos narių asmenines išlaidas su per atitinkamą laikotarpį deklaruotomis pajamomis (15 punktas). Taisyklių 16 punktas numato, jog mokesčių mokėtojo mokesčių bazę nustatinėjant išlaidų būdu, *tais atvejais, kai nėra galimybių nustatyti konkrečių išlaidų sumų*, vertinimui atlikti gali būti naudojami statistiniai duomenys ar duomenys iš kitų, Taisyklių X dalyje nurodytų informacijos šaltinių. Pažymėtina, jog mokesčių administratorius turi parinkti tokius informacijos ir duomenų šaltinius, kurių pagrindu atliktas vertinimas leistų kuo tiksliau nustatyti mokestinės prievolės dydį. Taigi, iš išdėstyto teisinio reglamentavimo yra akivaizdu, kad apskaičiuojant mokesčių bazę pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą taikant išlaidų metodą prioritetas, skaičiuojant išlaidas, teikiamas mokesčių mokėtojo faktiškai patirtoms išlaidoms ir tik, nesant galimybių nustatyti konkrečių išlaidų sumų, vertinimui naudojami duomenys iš kitų, Taisyklių X dalyje nurodytų informacijos šaltinių. Nagrinėjamo mokestinio ginčo atveju mokesčių administratorius, Komisijos vertinimu, pasirinko tinkamą Pareiškėjos šeimos vartojimo išlaidų apskaičiavimo būdą, mokesčių administratoriaus pasirinktas informacijos šaltinis leido tiksliausiai ir objektyviausiai atlikti įvertinimą, kaip to reikalauja Taisyklių 28 punktas. Be to, kaip matyti iš Kauno AVMI surašyto patikrinimo akto turinio (11 psl.), atliekant Pareiškėjos šeimos 2012 m. pajamų ir išlaidų analizę, prie šeimos vartojimo išlaidų yra priskirta 10 952 Lt suma, kuri buvo sumokėta už statybines medžiagas, įsigytas iš statybinėmis medžiagomis prekiaujančių prekybos centrų, ir, kaip minėta, nustatyta pagal byloje esančius Pareiškėjos sutuoktinio sąskaitų bankuose išrašus. Tuo tarpu mokestinio patikrinimo metu remiantis MAĮ 70 straipnio nuostatomis apskaičiuota Pareiškėjos šeimos 2012 m. patirtų statybos išlaidų suma – 8 217 Lt į šias išlaidas neįtraukta, taigi, šios išlaidos, vertinant pajamų ir išlaidų balansą, nesidubliuoja.

Pareiškėja skunde Komisijai išdėstė argumentus dėl skirtos GPM baudos dydžio nepagrįstumo. Nurodė sutinkanti su mokesčių administratoriaus nustatyta jos atsakomybę lengvinančia aplinkybe – Pareiškėja geranoriškai bendradarbiavo su mokesčių administratoriumi, tačiau dėl skunde išdėstytų argumentų negalinti sutikti, jog aplinkybės, susijusios su Pareiškėjos padaryto mokestinio pažeidimo pobūdžiu (nustatyti pajamų ir išlaidų neatitikimai, nenustatyti pagrįsti pajamų šaltiniai), vertintinos kaip jos atsakomybę sunkinančios aplinkybės.

Komisija, atsižvelgdama į tai, kad baudų skyrimą reglamentuojančius teisės aktus savo sprendime išsamiai pacitavo Inspekcija, juos savo skunde akcentavo ir Pareiškėja, papildomai šių teisės aktų nuostatų nebekartoja, tačiau pasisako dėl Pareiškėjos skunde išdėstytų argumentų ir faktinių bylos aplinkybių, turinčių įtakos baudos dydžiui.

Komisija pažymi, kad pagal MAĮ 139 straipsnio nuostatas skiriant baudą asmeniui, padariusiam mokesčių įstatymų pažeidimus, individualizuojant jos dydį, privaloma atsižvelgti į atsakomybę lengvinančias bei sunkinančias aplinkybes, kurias lemia pažeidimo pobūdis, mokesčių mokėtojo bendradarbiavimas su mokesčių administratoriumi, mokesčio mokėtojo pri(si)pažinimas padarius mokesčių įstatymų pažeidimus, taip pat ir į kitas svarbias panašaus pobūdžio aplinkybes (LVAT 2010-12-06 nutartis adm. byloje Nr. A438-1117/2010). Taigi skiriamos baudos dydis priklauso nuo visų kompleksiskai vertinamų su konkrečiu atveju susijusių minėtų aplinkybių, o esant atsakomybę didinančių ir mažinančių aplinkybių pusiausvyrai (ar tokių aplinkybių nesant), skiriamas įstatyme nustatytos minimalios ir maksimalios sankcijos vidurkis (LVAT 2010-06-04 nutartis adm. byloje Nr. A575-916/2010 ir kt.).

Iš bylos medžiagos matyti, jog Kauno AVMI sprendime dėl patikrinimo akto tvirtinimo skirdama Pareiškėjai 30 proc. dydžio mokėtino mokesčio baudą nurodė atsižvelgusi tiek į Pareiškėjos atsakomybę lengvinančias (bendradarbiavimą su mokesčių administratoriumi), tiek ir į atsakomybę sunkinančias aplinkybes, kuriomis Kauno AVMI įvardijo tai, jog mokesčių administratorius nustatė mokėtojos išlaidų ir pajamų neatitikimą ir nenustatė pagrįstų pajamų

šaltinių, todėl apskaičiuojant GPM taikytos MAĮ 70 straipsnio nuostatos. Inspekcija ginčijamame sprendime sutiko su vietos mokesčių administratoriaus vertinimu, jog padarytų pažeidimų pobūdis yra Pareiškėjos atsakomybę sunkinanti aplinkybė ir konstatavo, kad Kauno AVMI pagrįstai skyrė Pareiškėjai sankcijoje numatytos baudos vidurkį. Komisija nurodo nesutinkanti su tokiu mokesčių administratoriaus nustatytų faktinių aplinkybių, lemiančių mokesčių mokėtojai skiriamos baudos dydį, vertinimu. Iš bylos medžiagos matyti, kad Pareiškėja bendradarbiavo su mokesčių administratoriumi, teikė paaiškinimus, prašomus dokumentus, informaciją. Taigi, Komisija, atsižvelgdama į šią Pareiškėjos atsakomybę lengvinančią aplinkybę, į LVAT formuojamą praktiką, pagal kurią pats mokestinis pažeidimas, už kurį yra baudžiama, savaime implikuoja vienokių ar kitokių neleistinų veiksmų atlikimą ir todėl pažeidimo pobūdis negali būti kvalifikuojamas kaip aplinkybė, didinanti skirtiną baudą (LVAT 2012-04-16 nutartis adm. byloje Nr. A602-1217/2012), daro išvadą, kad mokesčių administratoriaus sprendime pateikta motyvacija skiriant Pareiškėjai baudą nėra pakankama (30 proc. bauda skirta tik atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį) ir jai paskirta bauda, vadovaujantis MAĮ 139 str. 1 dalimi, mažintina iki 10 proc. dydžio, t. y. iki 1 602 Eur GPM baudos.

Pareiškėja skunde Komisijai išdėstė prašymą atleisti ją nuo ginčijamame Inspekcijos sprendime nurodytų sumokėti 4 359,84 Eur GPM delspinigių remiantis MAĮ 141 str. 1 d. (2007-07-03 įstatymo Nr. X-1249 redakcija, galiojanti nuo 2007-07-19) 1 bei 2 punktuose įtvirtintais pagrindais – mokesčių mokėtojas gali būti atleidžiamas nuo pagal šio įstatymo 139 ir 140 straipsnius paskirtų baudų (apskaičiuotų delspinigių) mokėjimo, jei įrodo, kad nėra kaltas dėl padaryto pažeidimo (1 punktas) bei jei mokesčio įstatymas pažeistas dėl aplinkybių, kurios nepriklausė nuo mokesčių mokėtojo valios ir kurių jis nenumatė ir negalėjo numatyti (2 punktas).

Pažymėtina, jog MAĮ 141 str. 1 dalyje įtvirtintos teisės normos numato bendro pobūdžio atleidimo nuo baudos (šio ginčo atveju delspinigių) aplinkybes, kurias *privalo įrodyti mokesčių mokėtojas* ir jos yra vertinamojo pobūdžio dėl jų taikymo konkrečiam atvejui. Šio mokesstinio ginčo atveju Pareiškėja *nepateikė jokių įrodymų*, pagrindžiančių, kad mokesčių įstatymas buvo pažeistas nesant jos kaltės ar dėl aplinkybių, kurios nepriklausė nuo jos valios ir kurių ji nenumatė ir negalėjo numatyti, taigi, atleidimo nuo delspinigių pagrindai nenustatyti. Iš ginčijamo Inspekcijos sprendimo turinio matyti, jog jame centrinis mokesčių administratorius detalai nurodė atleidimą nuo delspinigių sumokėjimo reglamentuojančias teisės normas, pagrįstai atsižvelgė į sprendime pacituotus LVAT išaiškinimus taikant MAĮ 141 str. 1 d. 1 ir 2 punktuose įtvirtintus pagrindus, tinkamai vertino nustatytas faktines aplinkybes ir padarė pagrįstą išvadą, jog Pareiškėja negali būti atleista nuo patikrinimo metu apskaičiuotų delspinigių nei MAĮ 141 str. 1 d. 1 punkte, nei 2 punkte įtvirtintais pagrindais. Inspekcijos sprendimas šioje ginčo dalyje yra motyvuotas ir pagrįstas, todėl Komisija, sutikdama su centrinio mokesčių administratoriaus pozicija, papildomai dėl Pareiškėjos skunde išdėstyto prašymo atleisti ją nuo delspinigių mokėjimo nebepasisako.

Pareiškėjai papildomai paaiškintina, jog Komisija, išnagrinėjusi skundą dėl mokesstinio ginčo, priima vieną iš sprendimų, nurodytų MAĮ 155 str. 4 dalyje. Įstatymų leidėjas nėra suteikęs Komisijai įgaliojimų perduoti skundą centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo, siekiant pasirašyti susitarimą MAĮ 71 straipsnio pagrindu, arba priimti mokesčių mokėtojo pasiūlymą pasirašyti tokį susitarimą, kaip kad savo skunde, suformuluodama skundo reikalavimus, nurodo Pareiškėja. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Pareiškėja su pasiūlymu pasirašyti susitarimą dėl mokesčio ir su juo susijusių sumų dydžio turėtų kreiptis tiesiogiai į mokesčių administratorių ir tai pagal MAĮ 71 str. 1 dalį ji gali padaryti visų mokesstinio ginčo nagrinėjimo etapų metu.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 100 straipsnio 2 dalimi, 155 straipsnio 4 dalies 1, 4 punktais, n u s p r e n d ž i a:

1. Patvirtinti Inspekcijos 2017-09-22 sprendimo Nr. 68-145 dalį, kuria Pareiškėjai nurodyta sumokėti į biudžetą 16 022,06 Eur GPM ir 4 359,84 Eur GPM delspinigių.

2. Pakeisti Inspekcijos 2017-09-22 sprendimo Nr. 68-145 dalį, kuria Pareiškėjai nurodyta sumokėti į biudžetą 4 807 Eur GPM baudą ir nurodyti Pareiškėjai sumokėti į biudžetą 1 602 Eur GPM baudą.

3. Neatleisti Pareiškėjos nuo 4 359,84 Eur GPM delspinigių mokėjimo.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu dėl mokestinio ginčo, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius). Pagal MAĮ 159 straipsnio 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, sprendami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkė

Edita Galiauskaitė

Komisijos nariai

Martynas Endrijaitis

Rasa Stravinskaitė

Andrius Venius

Lina Vosylienė